

Pasaulio Įvykių Savaitinė Apžvalga PO LIETUVOS, LATVIJOS IR ESTIJOS

Šios trys respublikos jau Sovietų Rusijos nuguose

Tokiu trumpu laiku ir taip nepaprastai pasibaigę trijų Pabaltijo valstybių — Lietuvos, Latvijos ir Estijos — nepriklausomybės. Praeitų metų rudenį, dalinant Lenkiją tarp Vokietijos ir Rusijos, Stalinas "dovanojo" Lietuvai Vilnių su maža Vilnijos dalele. Už tą "dovaną" Lietuva įsileido apie 40,000 Stalino legionierių, kurie sudarė bazes strateginiuose Lietuvos punktuose. Tokias pat bazes Stalino legionieriai įsisteigė Latvijoje ir Estijoje. Kai rusai neoficialiai okupavo Lietuvą ir kitas dvi Pabaltijos valstybes, jau matėsi, kas atsitiks su jų nepriklausomybėmis. Šį pavasarį rusai apkaltino lietuvius už "vengimą ir kankinimą" rusų kareivių. Lietuva bandė šį reikalą draugiškai išaiškinti, bet Stalinas jau tiek buvo užsirusinėjęs, kad birželio 15 dieną atsiuntė į Lietuvą apie milijoną savo kareivių, du tukstančius tankų, kelis tukstančius visokio kalibro lėktuvų ir taipgi daugybę visokio kalibro kanolių. Lietuvos "tautos vadas", Antanas Smetona su keliais savo ministrais pabėgo į Vokietiją, o Lietuvoje, rusams diktuojant, sudaryta nauja vyriausybė, kurios galva, kaip ministeris pirmininkas ir prezidento pareigoms eiti paskirtas J. Paleckis. Po to tuojau uždaryta tautininkų partija ir paleistas seimas. Vietoje uždarytos partijos leista veikti tik komunistų partijai.

Tik vienai partijai "teisėtai" veikiant, imtasi priemonių "rinkti" naują seimą. Seimo rinkimai įvyko liepos 14—15 dienomis. Renkant "tautos atstovus", buvo galima balsuoti tik už ar prieš. O kadangi balsavimams išstatyta tik vienos komunistų partijos kandidatai, tai į "liaudies seimą" išrinkti tik vieni komunistai, kurie tuojau pradėjo savo vyriausią darbą — laidojimą Lietuvos nepriklausomybės. Seimas pirmą posėdžių susirinko liepos 21 dieną ir kas jam atlikta ir kas toliau dėsia Lietuvoje (taip pat Latvijoje ir Estijoje) paduodame ištraukas iš Otto D. Tolishus korespondencijos, tilpusios New York Times liepos 21 dieną. Minimas korespondentas apie pastaruosius įvykius Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje rašo maž daug sekamai:

Nušluota nuo žemėlapių dar trys respublikos

"Dar trijų Europos valstybių nepriklausomybės nušluotos nuo žemėlapių liepos 21 dieną. Tomis valstybėmis yra Lietuva, Latvija ir Estija, kurios išsirikino komunistais dominuojančius seimus. Jos pasiskelbė Rusijos Sovietų respublikomis ir paprašė jas inkorporuoti į Rusijos Sovietinės Socialistų respublikas.

"Rezoliucijos priimtos grausmingais seimų atstovų apdusimais, aktyviai ir Rusijos komisarų, kurie prižiūrėjo šių valstybių politinę veikimą nuo jų okupavimo. Rezoliucijos reikalauja:

"1) Įsteigti sovietines konstitucijas ir sovietų režimą šiose trijose respublikose.

"2) Paduoti prašymą aukščiausiai tarybai sovietų komiteto, prašant unijos su Rusija.

"Lietuvos ir Latvijos prašymai jau pasiūti į Maskvą.

"Koks atsakymas bus iš Maskvos, nės ko dvejojti, nes Rusija nori šias tris respublikas prisijungti. Ir Maskva taipgi duos šioms visoms respublikoms numerius. (Greičiausiai bus 14, 15 ir 16, nes laimingąjį ar nelaimingąjį numerį tryliką davė Besarabijai-Bukovinai, kurias nesenai atplėšė nuo Rumanijos.)

"Liepos 21 dienos naktį Rygoje ir Taline įvyko didžiausios demonstracijos, kuriose dalyvumą ėmė "kaimiečiai, darbininkai ir kareiviai". Tačiau palyginus su žmonių skaičiumi, demonstracijos buvo mažos. Daugiausia tose demonstracijose dalyvavo darbininkai, kurie buvo priversti demonstruoti dėl palaikymo savo darbų. Taip vadinami "buržuai" ir inteligentija sėdėjo namie. Lietuvoje demonstracijos neįvyko iš priežasties lietaus.

"Demonstracijose plėvėsavo "juros" raudonų vėliavų, Stalino, Lenino ir kitų Rusijos "didikų" paveikslų ir vėliavų su urais: "Lai gyvuoją sovietų Lietuva", "Lai gyvuoją sovietų Latvija", "Lai gyvuoją sovietų Estija", "Lai gyvuoją sovietų unija". O pabaigoje demonstracijų gatvėse šokta rusiški šokiai.

Amžina atilsį musų trispalvei

"Visų trijų valstybių parlamentai (seimai) susirinko veik tuo pačiu laiku per piet patalpas, iškaišytose gėlėmis, vėliavomis ir apkabintomis Stalino ir Lenino paveikslais. Kabojo ir respublikų vėliavos, bet greičiausiai tai jau paskutinį sykį.

"Seimų posėdžiuose buvo susirinkę valstybių atstovai, bet visų akys buvo nukreiptos į Rusijos komisarų, kurie sėdėjo garbingose vietose. V. G. Dekanozoff sėdėjo Lietuvos seime Kaune, Andrei Y. Vishinsky — Latvijos seime Rygoje, Šdanov — Estijos seime Taline. Lietuvos ir Latvijos seimai posėdžiavo valstybės teatruose, bet Latvija išvengė seimo posėdį turėti toje vietoje, kur paskelbta jos nepriklausomybė lapkričio 18 d., 1918 metais.

"Pirmaisiais seimų reikalais buvo, tai pranešimas apie rezignavimą nesenai suorganizuotų "Kerenskinių" vyriausybių". Bet vėliau paprašyta, kad tos vyriausybės pasiliktu savo vietose iki tol, kol bus priimta naujos konstitucijos, ir kol bus sudaryta naujos vyriausybės.

"Skaitlingos "darbininkų, kaimiečių ir kareivių" delegacijos seimams įteikė rezoliucijas, reikalaujančias sovietinio režimo ir unijos su Sovietų Rusija. Rezoliucijos sutiktos grausmingais apdusimais. Kiekvienas Stalino vardo paminėjimas sukėlė ovacijas penkių ir daugiau minučių".

Taip tai buvo laidojama ir palaidota trijų draugingų Pabaltijo valstybių nepriklausomybės. O greičiausiai tai amžinas palaidojimas. Savo nepriklausomybėmis ir savotišku gyvenimu Lietuva, Latvija ir Estija pasidžiaugė tik nuo 1918 metų. Tos jų nepriklausomybės gimė iš po tamsaus rusais valdymo per daugelį metų. Į tokią pat tamsybę jos vėl pakliuvo. Ar kada jos vėl atsikels — laikas parodys.

Rusų grobis

Lietuvos, Latvijos ir Estijos "prisidėjimas" prie komunistiškos Rusijos yra niekas kitas, kaip tik kamafližuotas Rusijos grobimas. Iki šiol Stalinas valdė skersai visą šiaurinę Europą. "Prisidėjus" prie Rusijos Lietuvai, Latvijai ir Estijai, dabar jis valdys ir visą rytinį galą Pabaltijo, pradedant nuo Rytų Prusijos, einant iki Leningrado ir baigiant Suomijos pakraščiu.

Rusijai prisijungus Lietuvą, Latviją ir Estiją, jos teriteri-

ja padidėja 63,186 ketvirtainėmis myliomis ir 5,600,000 gyventojų. Dabar Rusija bus dar didesnis milžinas žemės platu ir turės 190,000,000 gyventojų.

Latvijos atstovas Amerikoje nepasiduos

Latvijos ministeris Suv. Valstijoms ir Pabaltijo valstybių diplomatinis prefektas, Alfredas Bilmanis, liepos 21 dieną pareiškė, kad jis Latvijos atstovybės rusams neperduos. Jis sakė, kad jo tėvynė Latvija buvo auka Rusijos agresijos, ir kada jam oficialiai pranešta, kad Lietuvą, Latviją ir Estiją sunaikintos komunistų kontroliuojamų parlamentų, tai jis atsisakė pripažinti šio veiksmo legaliskumą ir žada prašyti Suv. Valstijų pripažinti jį kaip Latvijos ministerį tokiu pat pagrindu, kokiu pripažinti Čekoslovakijos, Norvegijos, Lenkijos ir Danijos ministeriai.

Ką darys Lietuvos atstovas Suv. Valstijoms, iki šiol neteko patirti.

Paskutinė pasarga Anglijai

"Pasiduok arba busi sunaikinta"

Kuomet ant Anglijos žemės Vokietijos bombanėšiai mėtė sprogstančią medžiagą, liepos 19 dieną Vokietijos reichstas kalbėjo "laimejojai" Hitleris. Jis savo kalboje įsiskaidė savo "taikos" su Anglija ir pasakė aukščiausi paminėti žodžiai: "Pasiduok arba busi sunaikinta". Tai buvo lygis "nervų karas" prieš Angliją.

Reichstago posėdis įvyko Kroll operoje Berlyne, kur susirenka parlamentas išklausti Hitlerio svarbių pranešimų. Opera buvo pilna žmonių. Dalyvavo virš 100 generolų ir admirolų. Posėdy garbės svečiu buvo Italijos užsienio reikalų ministeris Ciano. Scena buvo papuosta svastikomis, apsutonis Vokietijos arais, iš kur tvyskėjo dirbtini saulės spinduliai. Vidury scenos stovėjo Hitleris ir sakė prakalbą.

Pasakė ilgą kalbą

Hitlerio kalba buvo ilga. Užėmė valandą ir trisdešimt minučių. Savo kalbą Hitleris pradėjo Vokietijos išaugimu į didelę galybę ir nusiskundimu Vokietijai padarytomis neteisėybėmis Versalio sutartimi po Pasaulinio Karo. Kalba buvo gausi pasigirymais "aš". Ji buvo perduodama per radio "visam pasauliui" ir ant vietos verčiama ir perduodama per radio angliškai. Tai pati kalba angliškai per radio perduota ir sekančią dieną. Ji buvo taikyta anglams.

Hitleris pranešė susirinkusiems, kad jis nematęs reikalo toliau tęsti karą ir tuojau pradėjo gaidinti Angliją į jėgą, kurią jis jau parengęs Anglijai pulti. Esą, Anglijos premieras Churchill ir jo vyriausybė negalės išikentėti "vokiškų kanuolių muzikos" ir pabėgs į Kanadą, o tuo tarpu bus sudaryta Anglijos imperija ir nukentės Anglijos milijonai eilinių žmonių. Jis sakėsi turįs žinių, kad anglai deda pastangas išardyti vokiečių ir rusų gerus santykius. Bet jie nepa-

esą 50,000 vokiškų kareivių yra pasirušę padėti Ispanijai užimti Gibraltarą. O po to bus imamos ir britų salos. Iš kitos pusės buvo sakoma, kad Vengrija ir Rumanija paprašytos leisti kariuomenę per jų žemes, kad būtų galima pradėti pulti Rusiją. Anglija ir šį pasiūlymą atmetė, nes mano, kad ji yra ganėtinai stipri viena apsidirbti su Vokietija ir Italija.

Pastarąjį Hitlerio pasiūlymą Anglijos premieras Churchill pavadino tik "laiko eikvojimu" bent ką apie jį kalbėti. Iš to reikia spręsti, kad ir pastarasis pasiūlymas "pasiduok arba busi sunaikinta" į anglus nepaveikė. Ir iš to taipgi reikia spėti, kad karas tarp Vokietijos ir Italijos iš vienos pusės ir Anglijos iš kitos pusės bus ilgas ir jis eis iki pralaimėjimo ar laimėjimo be jokio susitarimo pirm jo pabaigos.

O kad Anglija kariaus ir toliau, nusako nesenai per radio pasakyta premiero Churchill kalba:

"Anglija neįsako taikos, netoleruos pasitarimų ir nepasiduok pasigailėjimo. Anglijos ginkluotos jėgos rengiasi karui netik šiais metais, bet 1941 ir 1942 metais".

Užsienio reikalų ministeris, Viscount Halifax, liepos 22 d. prakalboje per radio į Hitlerio pasiūlymą atsakė:

"Karas bus tęsiamas tol, kol mums ir kitiems bus užtikrinta laisvė".

Amerika

Trečias terminas

Praeitą savaitę užsibaigė demokratų partijos konvencija Chicagoje. Toje konvencijoje išsiriojo ir misterija "trečiojo termino". Jau per pastaruosius metus ėjo kalbos, ar prez. Rooseveltas apsiims trečiam terminui. Tai misterija labai kankino politikierius visokių partijų. Pagaliau ta misterija jau ne misterija.

Trečias terminas, tai kaip ir "nerašytas įstatymas", per 151 metus draudžias prezidentui trečių sykį išėlės kandidatuoti. Iki šiol dar nebuvo prezidento, kuris tą "įstatymą" būtų sulaužęs. Prieš trečią terminą budavo ir visos politiškos partijos. Kad geriau prez. Rooseveltui padėti šį "įstatymą sulaužyti", demokratų partija praeitoje konvencijoje buvo pasiūliusi prieš savo platformės priedą, paneigiantį trečią terminą. Labai didele balsų didžiama tas pasiūlymas atmetas. Tas žymiai palengvino prez. Rooseveltui padėti ir nusistatymą. Atmetus minimą pataisyimą, eita prie kandidato rinkimo. Perstatyti ir balsų gavo šie: Prez. F. D. Rooseveltas gavo 946 balsus, demokratų partijos pirmininkas J. Farley — 72, dabartinis vice prez. J. Garner — 61 ir Maryland valstijos senatorius — 9½. Kas reiškia, kad pirmu balsavimu prez. Rooseveltas gavo karus daugiau balsų, negu reikia nominavimui ir tapo nominuotas kandidatu trečiam terminui į Suv. Valstijų prezidento urėdą.

Prez. Rooseveltas nominaciją priėmė, o vice prez. urėdą konvencija parinko agrikultūros sekretorių Henry Agard Wallace.

Partijų kandidatai

Dabar jau abi didės politiškos partijos turi parinkę kandidatus: demokratų partija Franklin Delano Roosevelt prezidento urėdui ir Henry Agard Wallace — vice prezidento urėdui. Republikonų partija prezidento urėdui yra parinkusi Wendell L. Willkie ir vice prez. urėdui — McNarry.

Prez. F. D. Rooseveltas yra gimęs sausio 30 d., 1882 m., Hyde Park, N. Y., iš garsiosios Rooseveltų giminės, ir dabar yra 32-ras Suv. Valstijų prezidentas. Harvard universitetą jis baigė 1904 m. ir teises pradėjo praktikuoti 1907 m. New Yorko valstijos seimelio senatorium išrinktas kovo mėn., 1910 m., ir rezignavo 1913 m. Kariško laivyno sekretoriaus padėjėju buvo paskirtas 1913 m. ir ištarnavo iki 1920 metų. Buvo išrinktas dviem terminams New Yorko valstijos gubernatorium 1929-1933 m. Į vice prez. urėdą buvo nominuotas 1920 m. Suv. Valstijų prezidentu išrinktas pirmu sykiu 1932 m. ir antru sykiu 1936 m. Yra parašęs keletą veikalų ir per savo prezidentavimą atlikęs neužmirštinių gerų darbų.

Wendell Lewis Willkie yra gimęs vasario 18 d., 1892 metais, Elwood, Indiana. Indiana universitetą pabaigė 1913 m. Laikraštininkas, ir advokaturą pradėjo praktikuoti 1916 m. Gabus žmogus.

Demokratų programas

Laike savo prezidentavimo prez. Rooseveltas pasakė 14 prakalbų per radio. Tai prakalbos taikomos į žmonių širdis ir visuomet jos į tas širdis pataikė. Prez. Rooseveltas tose prakalbose visuomet atvirai papasakodavo žmonėms apie krašto svarbiuosius reikalus.

Parinktas trečiam terminui, jis pasakė "apsiėmimo prakalbą" per radio liepos 19 dienos anksti ryte. Jos klausėsi daugelis žmonių ir visa demokratų konvencija Chicagoje. Jis dalinai pakartojo demokratų partijos programą (platformę), kurią priėmė konvencija Chicagoje, gyvai paliesdamas šio krašto ir užsienio reikalus.

Programe giriama Naujoji Dalyba ir prižadama ir toliau ją vykinti. Prižadama apsigynimas nuo užpuolikų ir politiška demokratybė. Kas liečia dalyvavimą kare ir apsigynimą, programe sekama:

"Mes nedalyvausime užsienio karuose ir nesišims savo armijos ir laivyno kariuotės svetimos žemės, išskyrus Amerikos valstybes, pasitaikius užpuolimui. Mes prižadame Ameriką aprūpinti neįveikiama armija ir neįveikiamu laivynu saugojimui mūsų pajurių ir mūsų tautinių reikalų, ir prižadame įsteigti pilną mekanizuotą armiją".

Bet neišsizadama pagelbos demokratiškoms ir taiką mylinčioms valstybėms, kai jos yra ar kai bus agresorių užpuolos. Taipgi prižada palaikyti darbo standartus ir toliau leisti veikti taip vadinamam National Labor Relations aktui. Prižada teikti "visokias progas" darbo žmonėms ir jaunimui, ir palaikyti priemones ramiam reikalų ristiui tarpe darbo ir kapitalo. Prižada gelbėti bizniui.

Prez. Rooseveltas savo "apsiėmimo prakalboje" bendrai sutiko su priimtu programu.

Jis tiesioginiai nekalbėjo apie trečią terminą. Jis, kaip ir daugely savo kitų prakalbų, paneigė diktaturas ir diktatorius.

Prieš ir už trečią terminą

Prez. Rooseveltas "sulaužė" daugelio metų tradiciją, kuri laikoma "nerašytu įstatymu" — nekadantuoti trečiam terminui be pertraukos. Šis atsitikimas graudžiai sukrėtė seno nusistatymo žmones. Juk nė vienas prezidentas to nepadarė, o dabar tai padarė prez. Rooseveltas. Kas liečia šį "prasizengimą" dabar reikiama daug nuomonių — už trečią terminą ir prieš trečią terminą. Prieš eina daugiausia republikonai, kurie mato "geros progos" sukompromituoti žmonių mylimą prezidentą. Jie šį atsitikimą gerai išnaudo rinkimų kampanijoj. Bet rimti žmonės į tai žiūrį rimtai. Rimtumo dabar reikia todėl, kad pasauly siaučia neramumai. Amerika dar nelaisva nuo "bedarbės krizės". Europoje eina baisus karas. Kad šį kraštą gerai vairooti ir gerai išvairuoti, reikia patyrusio ir pasižventusio žmogaus. Rimtai argumentuojantieji tuo žmogui mato prez. Rooseveltą.

Rooseveltui apsiėmus trečiam terminui, "pasitenkinimai" ir "nepasitenkinimai" pasirodė ir Europoje. Pavyzdžiui, Anglijoje dėl abiejų partijų kandidatų pasirodo pasitenkinimo. London Daily Telegraph rašo sekamai:

"Didėjas supratimas dėl ko mes kariaujame pasireiškė, kai republikonai nominavo W. Willkie ir kaj demokratą savo vadu vėl pasirinko Rooseveltą. Nežiūrint kokios rinkimų pasekmės bus lapkričio mėnesį, Suv. Valstijų prezidentu bus sumanus vadas, kuris supranta, kad pasaulio laisvė yra pavojus, ir žino, kad mes kovojame jų kovą ir trokštąs mums padėti visais jų šaliai galimais budais".

Vokietija ir Italija dėl nominavimo Willkie ir Roosevelt to nekrykštauja.

Amerikų valstybių konferencija Kuboje

Liepos 21 dieną į Kubos sostinę Havaną susirinko abiejų Amerikų 21 respublikos atstovai dalyvauti taip vadinamoj Pan-American konferencijoj. Suv. Valstijų delegaciją vadovauja valstybės sekretorius Cordell Hull. Jo žodis konferencijoje bus svarbus, ir jis pasakė vieną vyriausių prakalbų. Konferencija tarsis vyriausiai apie Amerikų respublikų komercinę vienybę prieš Vokietiją. Tokios vienybės nori Suv. Valstijos. Bet jau dabar matosi, kad konferencijoje galės būti skirtingų nuomonių

Amunicijos fabrikas

Suv. Valstijų federalė valdžia pasirašė sutartį su E. I. du Pont de Nemours kompanija pastatymui parako fabriko, kuris kainuos \$25,000,000. Fabrikas bus baigtas statyti už 10 mėnesių ir galės per dieną pagaminti 200,000 svarų parako. Tai bus didžiausias tos rūšies fabrikas visame pasauly. Prie fabriko statymo bus paimta 6,000 darbininkų. Del fabriko pastatymo nupirka 4,500 akrų žemės netoli Charlestown, Pa.

Tėvynė

The Lithuanian Weekly

PUBLISHED EVERY FRIDAY
By the Lithuanian Alliance
of America

KLEOFAS JURGELIONIS
Editor

DR. M. J. VINKAS
Business Manager

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States \$1.50
To Foreign Countries \$2.00

307 W. 30-th St., New York, N. Y.
Tel. LACKAWANNA 4-5529

PILDOMOSIOS TARYBOS IR PASTOVIUJŲ KOMISIJŲ ADRESAI

Pildomoji Taryba:

ADV. F. J. BAGOCIUS, prez.,
253 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

J. K. MAZUKNA, vice prez.,
1525 W. North Ave.,
N. S. Pittsburgh, Pa.

DR. M. J. VINKAS, sek.,
307 W. 30-th St.,
New York, N. Y.

ADV. K. P. GUGIS, idm.,
3323 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

DR. S. BIEZIS, dr. kvot.,
2201 W. Cermak Rd.,
Chicago, Ill.

S. MOCKUS, idm. glob.,
726 E. 7-th St.,
So. Boston, Mass.

E. MIKUZIUTE, idm. glob.,
2121 N. Western Ave.,
Chicago, Ill.

Istatų Komisija:

DR. A. MONTVIDAS,
2400 W. Madison St.,
Chicago, Ill.

P. W. BIRNSTONAS,
205 W. Oak St.,
Shenandoah, Pa.

S. BAKANAS,
2404 Charles St.,
Pittsburgh, Pa.

Finansų Komisija:

C. K. PIKIEL,
629 — 54-th St.,
Pittsburgh, Pa.

A. S. TREČIOKAS,
314 Walnut St.,
Newark, N. J.

ADV. K. S. CELEDINAS,
6814 N. Broad St.,
Philadelphia, Pa.

Kontrolės Komisija:

REV. M. VALADKA,
1743 N. Summer Ave.,
Scranton, Pa.

P. DARGIS,
25 Strauss St.,
Pittsburgh, Pa.

J. ŽEMANTAUŠKAS,
130 Congress Ave.,
Waterbury, Conn.

Skundų ir Apeliacijų Komisija

REV. B. F. KUBILIUS,
2 Atlantic St.,
So. Boston, Mass.

P. B. BALČIKONIS,
R. F. D. No. 1,
Kirkwood, N. Y.

ADV. A. LIDY,
7310 So. Fairfield Ave.,
Chicago, Ill.

Apšvietos Komisija:

DR. P. GRIGAITIS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

V. J. KOLICIENE,
2222 Forbes St.,
Pittsburgh, Pa.

M. VAIDYLA,
814 W. 33-rd St.,
Chicago, Ill.

Labdarybės Komisija:

DR. M. J. VINKAS,
307 W. 30-th St.,
New York, N. Y.

M. KEMESIENE,
3434 Howard St.,
Detroit, Mich.

H. KLIMIENE,
907 E. 130-th St.,
Cleveland, Ohio.

Sveikatos Komisija:

DR. P. ZALATORIS,
1821 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

DR. D. PILKA,
828 Columbus Ave.,
Boston, Mass.

DR. S. A. SLAKIS,
6733 Crandon Ave.,
Chicago, Ill.

Jaunuolių Komisija:

O. ZORSKAITĖ,
1709 N. Main Ave.,
Scranton, Pa.

A. VAIVADA,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

S. RUPŠLAUKIS,
100 Anderson St.,
Pittsburgh, Pa.

Prieglaudos Namų Komisija:

J. BRAZAUSKAS,
17909 Maplecliff Rd.,
Cleveland, Ohio.

J. JARUS,
8813 Empire Ave.,
Cleveland, Ohio.

K. POČIUS,
12043 Halsted St.,
Chicago, Ill.

Kada pikta apgalėsime...

VISO PASAULIO laikraščiai, paduodami neva žinias, šiandien vartoja ir skleidžia pikto propagandos nuodus. Vieni tą daro su pamėgimu, kaip propagandos "įsitikinę" dalyviai, kiti priverstinai, kiti nežinomis. Vieni tarnauja piktui, budami pikto dalim, kiti yra pikto aukos ir neturi pajėgos piktui pasipriešinti.

Piktas yra žmonėse, kurie jieško galybės ir turi galybę. Jų siekiamoji ar turimoji galybė yra piktas, jų žvėriškoji jėga yra piktas, ir vežimas, kuriame jie sėdi ar į kurį nori atsistėti yra piktas. Tas piktas dabar yra pasiekęs savo žiūkuro visur. Savo velniškėmis užmačiomis jis bando pajungti sau ir vergiją visus gerus žmones, kurie iki šiol dar nebuvo jo vergijoj. Melaginga propaganda yra pikto įrankis. Ji siekia užnuodyti žmonių mintis, aptemdinti jų protą, sukiršinti jų jausmus, pripildyti jų širdis neapykanta ir pykčiu, ir padaryti iš jų aršesnius sutvėrimus kaip gyvuliai ar gvyatės. Nes su tokiais sutvėrimais pikto atstovai tikisi įamžinti savo galybę.

Visos dabartinės laikraščių ir radio žinios apie "pasaulinę politiką", apie karą ir armijas, apie valstybių "darbus ir idealus", apie diplomatus žygius ir kalbas yra piktos jėgos specialiai pagaminti nuodai, kurių pagalba piktas veda nuolatinę karą prieš gerą ir prieš visus gerus žmones. Kaip skaudu yra matyti gerus žmones patampant to veidmainingo karo aukomis! Kaip skaudu yra matyti brolių, prieš piktą uždegę vienokią ar kitokią propagandą! Jis esti netekęs žmoniškumo, jis esti prapuoles visam kam, kas yra gera.

Organizuota pikto jėga dabar užmetė ant žmonių pragarišką tinklą, kurs pjauna žmones kuniškai ir smaigia dvasiškai. Tas pats tinklas apjuosė visą pasaulį ir vienodai veikia Vokietijoje ir Kinijoje, Rusijoje ir Anglijoje, Amerikoje, Japonijoje, Meksikoje ir Lietuvoje. Ta pikto jėga per šimtmečius išaugo mūsų civilizacijoj ir tapo jos pusininkė ir daugiausia mūsų pusininkė. Ši mūsų civilizacija klaidingai tebėra vadinama krikščioniška.

Dvi rezoliucijos

Kaip sunku žmonėms yra atspėti ateities įvykius valstybių peštynėse ir nužiūrėti draugus ir nedraugus, parodo kadir dvi Susivienijimo seimų rezoliucijos "politiniu" klausimu: viena pasiulyta ir priimta du metai atgal Scrantono seime, kita pasiulyta ir priimta tik dabar Chicagos seime. Ir viena ir kita rezoliucija buvo pasiulyta tų pačių politikierių. Pirmojoje buvo numatomas pavojus Lietuvos valstybei iš nacių ir lenkų pusės ir buvo reikalaujama naujo seimo ir amnestijos kalinams. Tąsyk buvo laukiama, kad Rusija ateis į pagalbą Lietuvai. Antrojoje rezoliucioj protestuojama jau prieš "pagalbą" iš Rusijos pusės ir prieš "netiesioginį" Rusijos pasikėsinimą pakeisti Lietuvos vyriausybę. Prieš pirmąją rezoliuciją dalis delegatų protestavo ir savo protestą užrekordavo seimo protokole. Prieš antrąją rezoliuciją protestuojančių atsirado labai mažai.

Šios dvi rezoliucijos su protestais taipgi parodo, kaip nesveika yra Susivienijimui kištis į pasaulinę politiką ir valstybių reikalus, nežiurint kokios tos valstybės nebutų. Kaip mielaširdystės organizacija Susivienijimas gali ir privalo išreikšti simpatiją ir teikti pagalbą tiranijos ir diktatūrų aukoms, bet ne Susivienijimo reikalas yra rinktis sau arba rinkti Lietuvai vienokius ar kitokius diktatorius. Visi svieto valdovai, nežiurint ar jie "masių" vardu kalba, ar "tautos" vardu ar tik savo vardu.

Palyginimui paduodame čia dviejų paskutinių SLA seimų "politines" rezoliucijas.

Scrantono SLA 40-to seimo rezoliucija, P. Grigaičio, S. Michelsono ir M.

Bet ji jau labai senai pradėjo netekti krikščioniškumo, o per dvejatą paskutinių šimtmečių jį krikščioniškumas tebuvo likęs tik iš vardo. Tai nežiurint į menamai "didžiausią" krikščionybės išsiplatinimą. Vis daugiau pikto prisigėrusi, civilizacija yra dabar jos pačios pikto sprogdinama. Krikščionybė, priėmusi Romos valstybės žmonių pavergimo tikslus už savo tikslus, sumaišiusi Kristaus tikslus su razbaininkų tikslais, savo oficiale politika prisidėjo prie pikto įsigalėjimo. Netiesioginiai tokiu būdu krikščionybės politika dalyvavo pagaminime ir Hitlerio ir Stalino ir Mussolinio ir visų politikierių, vartojančių ir nevartojančių Kristaus vardą veltui.

Greta karo skleidžiant melagingą pavergiančią propagandą dabar eina ir kruvinas karas. Tai viena pikto jėga kruvinai kariauja su kita pikto jėga. Geras nekariauja nei vienoj nei kitoj pusėje. Nes geras negali kariauti kraują liejant nei prieš kitą gerą nei prieš piktą.

Bet piktas kariaudamas prieš piktą pikto nesunaikins. Nesvarbu kas laimės, piktas visvien pasiliks. Gali būti, kad bent šį sykį geri žmonės tą pamatys. Kad tik tų gerų žmonių daugiau pasiliktų — neužnuodytų propagandos ir neužmuštų karo pekle. Mes negalime išgelbėti tų žmonių, kurie yra ar bus paskirti nužudymui pikto karuose. Bet mes galime gelbėti save ir savo brolius nuo pikto, sutvirtindami savyje moralį atsparumą prieš pikto užmačias. Iš to paskui galės išaugti ir daugelio žmonių, gal didelės didžiosios žmonių moralis pasipriešinimas prieš pikto išreiškėjus ir jų pekliškas mašinas — ne vienoj kokioj šaly, bet visose šalyse. To dar nebus nei rytoj nei poryt. Mes negalime nuspėti kada tas bus. Bet gal nereiks laukti nei šimto metų kol pikto vyriausias šaltinis išnyks, jeigu nieko nelaukdami, dabar, rupinsimės savo moraliu susitvirtinimu, neklausysime jokių propagandų ir pasiviški būsime į visokiausius pikto šauksmus. Nuo mūsų dvasios priklauso priartinimas to laiko, kada geras paims viršų ant pikto.

Vaidylos pasiulyta, skambėjo sekamai:

Kadangi Lietuvoje dar ir šiandien nėra atsteigta Steigiamojo Seimo nusta-tytoji santvarka, kurią sugriovė 1926 m. gruodžio 17 d., perversmas;

Kadangi mūsų tėvų žemėje dar tebėra panaikinta žodžio, spaudos, susirinkimų ir organizacijų laisvė, ir mūsų broliai ir sesers, kurie kovoja dėl savo teisių ir liaudies buklės pagerinimo, yra persekiojami ir aštriai baudžiami;

Kadangi tokia padėtis ne tik trukdo ekonominę ir dvasinę krašto padėtį, ir silpnina Lietuvos atsparumą prieš pavojus, kurie jai grėšia iš Lenkijos militaristų ir Vokietijos nacių pusės, tai

Tebunie nutarta, kad SLA 40-as seimas, susirinkęs Scrantono, Pa., birželio 26 d., 1938 m. pareiškia savo karštą pagėdimą, kad Lietuvoje kaip galint greičiau būtų atsteigta demokratija, grąžinant gyventojams jų pilietines teises, sudarant naują vyriausybę plačiais koalicijos pagrindais ir paskelbiant seimo rinkimus demokratiniiais pagrindais: ir —

Tebunie nutarta, kad šis seimas reikalauja, kad būtų suteikta pilna amnestija visiems žmonėms, kurie tapo įkalinti už tai, kad jie kovojo už laisvę ir demokratiją arba už ekonominius darbo žmonių reikalus; pagaliaus, —

Tebunie nutarta, kad šis seimas reikalauja savo užuojautą Lietuvos žmonėms jų sunkioje kovoje dėl krašto laisvės ir nepriklausomybės, o ypatingai tiems, kurie dėl to yra nukentę, ir pasižada juos remti moraliai ir materialiai.

Dalis seimo delegatų buvo priešingi šiai rezoliucijai ir įteikė raštišką protesto pareiškimą su savo parašais idėjimui į protokolą. Jų pareiškimas buvo sekamas:

Mes, žemiau pasirašę SLA 40-jo seimo atstovai, pasiremdami SLA čarterio ir konstitucijos dėsniais, kurie neleidžia

šiai organizacijai vartyti politinės ar sektarinės veiklos, kuri nėra leistina frater-nalėms organizacijoms įvairių valstybių ir mūsų pagrindiniais įstatymais, ir atsi-žvelgiant į tai, kad šio Seimo Rezoliucijų Komisija, paneigdama šios organizacijos principus ir klaidingai nušviesdama poli-tinę buklę Lietuvoje, pasiūlė šiam seimui grynai politinę ir partinę rezoliuciją Lie-tuvos vidaus reikalais, šiuomi pareiškia-me savo nesutikimą su šio seimo delega-tų didžiosios nusistatymu ir prašome už-protokuluoti mūsų vardus seimo protoko-le, ir drauge mūsų protestą prieš organi-zacijos čarterio ir konstitucijos laužymą iš didžiosios pusės.

Po pareiškimo pasirašė: K. R. Jur-gėla, Andrius Lapė, A. B. Strimaitis, Si-monas Levonavičius, Frank Petrušis, B. J. Schegaus, Ona Vasiliauskiutė, Peter L. Pivaronas, K. S. Karpus, S. Gegužis, Vitalis Bukšnaitis, Emily Vičas, D. Klinga, A. S. Trečiokas ir A. M. Praškevi-čius.

Chicagos SLA 41-me seime buvo pri-imta "politinė" rezoliucija, kuri skam-bėjo sekamai:

Nuoširdus darbas Susivienijime

SUSIVIENIJIMO Lietuvių Ameri-koje 41-mas seimas praėjo, bet Su-sivienijimas pasiliko su tomis pačiomis problemomis, su tais pačiais uždaviniais, kokius ir pirm šio seimo turėjo. Gali-mas dailtas, kad kai kurie šio seimo de-legatai, kai kurie SLA vadai jaučiasi nu-sivylę šiuo seimu. Bet gi atsiminkime, kad šis seimas nedaug kuo skyrėsi nuo kitų seimų. Aplamai paėmus, nebuvo nei blogesnis nei geresnis už kitus SLA seimus.

Kitaip ir negalėjo būti. Didžiuoje matėsi tie patys delegatų veidai, kaip ir keliuose praeituose seimuose. Tie patys veidai, tos pačios širdys ir ta pati galvo-sena. Tad ir pats seimas negalėjo daug kuo skirtis nuo praeityje buvusių seimų. Kokie delegatai į seimus suvažiuoja, to-kie ir seimai buna.

Tiesa, nesmagu prisiminti šį seimą tiems delegatams, kuriems vien Susivie-nijimo gerovė rūpi, kad jame pasireiškę per daug asmeniškų užsivarinėjimų. Daug brangaus laiko — ištisos sesijos — sueik-vota vien tam, kad parodyti kiek Kon-trolės Komisija įvairių tyrinėjimų darė, kiek tie tyrinėjimai Susivienijimui pini-gų kainavo ir kad komisija galėtų seimui pasakyti, kad nieko įtartino ji nesurado ir nieko apkaltinti negali. Tuo tik pada-ryta Susivienijimui bereikalingos išlaidos ir bereikalingai daug brangaus laiko sueikvota seimui.

Bet kas praėjo, to nesugrąžinsim. Praėjusiam SLA seime pasireiškusiems netikslumais pasimokykime ateičiai ir palikime istorijai seimo darbus įvertinti. Prieš mus stovi naujas gyvenimas, nau-ji Susivienijimo uždaviniai ir darbai. Todėl būtų prasižengimu SLA vadovy-bei ir SLA veikėjams tokiu momentu įeškoti progų suvedimui savo asmeninio nepasitenkinimo sąskaitų organizacijos lėšomis. Visi asmeniškai nepasitenkini-mai turi būti užmiršti.

Prieš mus stovi pagrindiniai peror-ganizuotas Susivienijimas ir laukia visų nuoširdaus darbo. Senasis Susivienija-mas, kurį mūsų pirmtakumai suorganiza-vo 54 metai atgal ir 1910 metais Chica-gos seime perorganizuotas Susivienija-mas, jau nebegyvuoja. Jo vietą užėmė naujai perorganizuotas Susivienijimas, su nauja, moderniška ir šių dienų gyve-nimui pritaikyta apdrada. Dabartinis Susivienijimas teikia progą kiekvienam Amerikos lietuviui apsidrausti jame to-kia apdrada, kuri gali gyviems SLA na-riams medžiaginę naudą nešti. Šalimais pomirtinės apdrados, dabartinis Susi-vienijimas teikia savo nariams ir tokią apdradą, kuria jie gali naudotis gyvi bebudami.

Tai gi šis seimas, užgirdamas naujuo-sius apdrados skyrius, neribotai praplė-tė dirvą Susivienijimo veiklai. Net ir senojo Susivienijimo likučiai, senosios apdrados nariai, gali persikelti į nau-

"Susivienijimas Lietuvių Amerikoje laikytame savo seime, Morrison viešbuty, Chicago, Ill., birželio 24—29, 1940 m., po dabartinės Lietuvos padėties diskusijų, nutarė išnešti sekamo turinio rezoliuciją priešais sovietus dėl jų militarisko okupa-vimo."

KADANGI Sovietinė Rusija okupu-da Lietuvą sulaužė pirmiau padarytą sutartį, kurioje buvo pažadėjus apsaugą ir nepuolimą Lietuvos;

KADANGI užimant Lietuvą, Sovietų Rusija užbaigė Lietuvos nepriklausomy-bę, ir su jaja, sykiu, užbaigė žmonių ap-sisprendimo teises link savistovio tvarki-mosi ir link savosios vyriausybės;

KADANGI su Maskvos pagalba, tie-sioginiai buvo pasikėsinta pakeisti Lietu-vos vyriausybę į diktatorišką kryptį, ku-ri paneigia visus demokratijos principus; TODEL, tegul buni nutarta:

1) SLA seimas griežtai pasmerkia Lietuvos nepriklausomybės pažeidimą per militariską okupaciją ir per tiesioginį įsa-kyką, kuris paeina iš Sovietinės Rusijos;

2) Šis, SLA seimas, atskiepia į vi-sus Amerikos lietuvius, o ypatingai į Su-sivienijimo Lietuvių Amerikoje narius, kviesdamas juos veikti dėl palaikymo Lietuvos laisvės ir Lietuvos nepriklaus-o-mybės ir kad būtų duodama visokia pa-galba dėl išlaisvinimo savo motutės Lie-tuvos iš po užrubežinių okupantų jungo ir iš po svetimos politinės priespaudos".

juosius apdrados skyrius prieinamomis sąlygomis, nes jiems pripažinta jų duok-lėmis sumokėti apdrados rezervai Susi-vienijime. Šie senosios apdrados rez-ervai pagelbės nariams persikelti į nau-juosius skyrius žymiai sumažintų duok-lių pagrindu. Šis reikalas, be abejonės, bus nuodugnai išaiškintas SLA organe Tėvynėje.

Šioje valandoje mums svarbu žinoti, kad mes turime prieš save moderniškios apdrados pamatais pagrystą Susivie-nijimą, kuris gali duoti savo nariams visa tai, ką ir didžiosios komercialės apdrau-dos kompanijos duoda. Tas reiškia, kad mūsų Susivienijimo vadovybė pasekė šių dienų gyvenimo reikalavimus ir pasi-stengė Susivienijimą sumodernizuoti.

Prie tokio moderniškio Susivienijimo beplėsdami broliškos meilės, labdarybės, kultūrinės veiklos ir tautinės dvasios stiprinimo darbus, savo organizaciją iš-auklėsime stipriausia Amerikos lietuvių išeivijos tvirtovė tiek ekonominiiais reika-lais, tiek ir mūsų dvasios reikalų paten-kinimo žvilgsniu. Į toki Susivienijimą lengvai galėsime suburti ir mūsų jaunąją kartą.

Mūsų redaktorius, brolis Kleofas Jurgelionis, užsibrėžęs neatlaidžiai apaš-talauti broliškos dvasios stiprinimui Su-sivienijime. Jei mes visi stosome jam talkon ir vengdami smulkių asmeniškumų vien broliškos meilės dvasia gyvensi-me ir Susivienijimo labai dirbsime, ne-abejotinai tikslas bus pasiektas. Visi ikšiol Susivienijime galiosieji grupi-niai siarumai bus pasiūti į muziejų. Juo energingiau broliškos dvasios pradus Susivienijime skleisime, juo greičiau ne-beliks dirvos mūsų organizacijos ribose visokioms grupinėms užmačioms. Tuo-met ir Susivienijimo seimai bus ramesni ir našesnius darbus organizacijos labai galės atlikti.

SLA veikėjai, Susivienijimas laukia mūsų nuoširdaus darbo. Pirmiausia mu-sų pareiga prie kiekvienos progos skleis-ti naudingą Susivienijimui agitaciją mu-sų brolių ir seserų tarpe. Supažindinki-me kiekvieną dorą lietuvį su mūsų Susi-vienijimu ir mums nereikės skųstis, kad sunku gauti naujų narių Susivienijimui. Kuomet Amerikos lietuvių visuomenė pilnai supras ir žinos, kad Susivienijimas aprupina savo narius moderniška ap-drada ir kartu teikia galimybes plėsti mūsų tautinių ir kultūrinių darbų barą organizacijos veikloje, tuomet patys mu-sų broliai ir sesės stos į Susivienijimą.

Mūsų Susivienijimas šiandien yra tokia organizacija, kuria galime džiaug-tis ir didžiūotis. Jis prilygsta bent ku-riai moderniškiausiai pačių amerikonų fratermalei organizacijai. Pasidarbuoki-me, kad kiekvienas Amerikos lietuvis pažintų mūsų Susivienijimą tokiu, ko-kio jis ištikro yra.

S. E. VITAITIS.

Susivienijimo Reikalai ir Veikla

ATSIMINIMAI IŠ SLA 41-MO SEIMO

Pirmiausia seimo delegatai susipažino su Dr. A. Montvidu, Seimo Rengimo Komisijos pirmininku, nes jis pirmą kartą pasirodė ant estrados. Kaip pirmininkas, jis daug nekalbėjo, bet matėsi, kad yra atlikęs daug darbo dėl surengimo seimo. Delegatams buvo pasididžiavimas su savo Morrison viešbučio gražioje salėje. Iš lauko prie viešbučio durų buvo iškabinta didelė iškaba su parašu: "Convention of Lithuanian Alliance of America".

Prieš pat atidarymą seimo, į svetainę atmaršavo burs jaunų vaikų ir mergaičių, pasipuošusių lietuviškų spalvų parėdais. Tai buvo Darius-Girėnas Drum and Bugle Corps — Post 271. Jie gražiai pamušė bugnus ir pagrojo Lietuvos Himną. Delegatams tai padarė gero įspūdžio.

Dr. A. Montvidas perstatė pakalbėti Chicago majoro Kelly pasiuntinį, teisėją J. Zurį, kuris pasveikino delegatus ir pasakė, kad su noru pavestų Chicago miesto raktą dėl SLA seimo, bet kadangi Chicago yra "Open City", tai ir raktą neturi. Jis prašė delegatus Chicagoje jaustis kaip namie, o jei kam pasitaikytų kokia nelaimė, tai kad jį pamatyti. Teisėjas Zuris kalbėjo angliškai ir lietuviškai.

Dr. A. Montvidas perstatė prezidentą, F. J. Bagočių, kuris užėmė seimo vedėjo vietą, pasveikino visus delegatus ir paskelbė, kad SLA 41-mas seimas atidarytas.

Sekė delegatų varžovai, mandatų sudėjimas ir paskyrimas mandatų komisijos. Čia jau prasidėjo darbas mandatų komisijai, kuri per tulą laiką negalėjo susitaikyti ir raporto išduoti.

Adv. W. Laukaitis buvo padavęs petiją-skundą, kad buvęs jis yra išrinktas SLA prezidentu. Todel buvo slapas balsavimas ir balsų gavo: Bagočius 133, o Laukaitis — 105. Pasirodė, kad Laukaitis nebuvo ir nėra išrinktas.

Toliau sekė slapas balsavimas Tėvynės redaktoriaus. Kandidatais buvo senasis Tėvynės redaktorius Kl. Jurgelionis ir jo pagalbininkas P. Bajoras. Balsavimą ėjo kaip arkliukų lenktynės, nes visai mažai vienas nuo kito pasilikdavo. Tik į pabaigą Bajoro arkliukas tapo pralankęs, Jurgelionius gaunant 8 balsus daugiau. Todel Tėvynės redaktorium liko išrinktas tas pats brolis Kl. Jurgelionis. Aš nuo savęs linkiu broliui Jurgelionius geros sveikatos, tvirtos kantrybės ir demokratiškos dvasios.

Pildomosios Tarybos nariais užtvirtinti visi tie patys, išskyrus Dr. J. Stanislovaitį, į kurio vietą išrinktas ir užtvirtintas Dr. S. Biežis. Naujų redaktorių, Dr. P. Grišaitis, prisikino visą Pildomąją Tarybą.

Nubalsuota, kad SLA Centras nebutų keliamas ir kad turi pasilikti New Yorke.

Kaslink pagarsėjusių "flaphousių", tai besvarstant pasirodė, kad Vienybės namas buvo didžiausia "flaphouse", bet dabar yra parremontuota ir neša gerą pelną Susivienijimui.

Kaip man išrodo dabartinę Pildomąją Tarybą

Prez. F. J. Bagočiaus nebuvau matęs per 32 metus. Jis išrodo labai gerai. Turi daug energijos ir gerą balsą, kurį jis panaudojo seime. Sekretorius, Dr. M. J. Vinikzas, teko matyti pirmu kartu. Išrodo

sveikas ir geras biznierių. Išrodo globėja, sesuo E. Mikužiutė, išrodo aktyva ir darbšti. Ji buvo užimta su visokiomis seimo pramogomis, ir podraug nepamiršo su jaunimu susipažinti ir pavašinti. Prez., F. J. Bagočius, padarė del jos ypatingą pareiškimą: "Šmagu yra dirbti su sesere Mikužiute". Išrodo globėjas, S. Mockus, išrodo budraus budo žmogus. Redaktorius, adv. Kl. Jurgelionis, išrodo visada užsimastęs ir simpatiškas, panašus į Anglijos diplomata. Išdininkas, adv. K. P. Gugis, išrodo rimtas ir ramaus budo žmogus. Vice prez., J. K. Mažukna, išrodo darbštaus budo žmogus, panašus į senų laikų revoliucionierių.

Aš šias pastabas rašau, kai po pirmą syk tuos žmones pamatęs. Gal aš klystu, bet mano mintis man taip diktuoja. Esu labai pasitenkinęs juos pamatęs ir su jais susipažinęs.

Man prisimena ir tai, kada prez., brolis F. J. Bagočius, perstatė kalbėti "delegatą iš pustynės", tai yra Mossouris. Sulig brolio prezidento pasakymo "pustynė" reikė, kad ten yra labai mažai lietuvių. Bet delegatai iš to turėjo smagaus juoko: jie manė, kad iš "pustynės" kalbės laukinis žmogus. Bet išgirdę kalbant Walter Domash, delegatą jį žinojo, nors nebuvo jo matę. Ir per seimą daug delegatų sveikino, mane, sakydami:

"Mes jumis senai žinome, bet ypatiskai nepažystame. O kuomet mes skaitome jūsų straipsnius Tėvynėje, tai pasilsime, nes jie nedvokia jokia politika, bet vis dėl labo mūsų Susivienijimo". Iš to pasirodė, kad politiška reklama vargina SLA narius ir Tėvynės skaitytojus. W. Domash.

Detroit, Mich.

Iš SLA 352 kuopos susirinkimo

Liepos 7 d., Lietuvių Svetainėje įvyko SLA 352 kuopos mėnesinis susirinkimas, kuriame atlikta visi Susivienijimo reikalai ir išklausta seimo delegatų raportai. Viena dalis delegatų raportavo, kad seime viskas buvo gerai, gi antra dalis delegatų nurodė, kad seime Susivienijimo reikalais mažai buvo rūpinamasi, o visos pastangos buvo dedamos ypač iš Pildomosios Tarybos pusės, kad savo asmeninius interesus pravartytų, pašalinti dabartinį redaktorių ir komisijos narius, kurie nenori šokti pagal Tild. Tarybos muziką. Po raportų išdavimo, truputį pasibarus ir pasikarščiaus, raportai priimti.

Naujų narių prirašyta per organizatorių P. Kučinską trys: A. M. Bradley, Frances Račionas ir J. Račionas.

Pikniko gaspadorius J. Pilka išdavė raportą iš atsibuvusio pikniko liepos 4 d. Pelnu nuo pikniko liko \$38.00.

Po susirinkimo, daugelis narių važiuojo į Detroito gražųjį parką Belle Isle Park, kur musų bass-ball jauktas lošė. Laimėjo musų jauktas septynis prieš du. Džiaugsmas, o musų promoteris Martin buvo irgi linksmas ir užmirus visus susirinkime iškeltus vaidus.

Musų jauktas kiekvieną sekmdienį lošia tai su vienu tai su kitu jauktu. O kur ir kada lošia galima sužinoti sekmdienio amerikoniškuose vietos laikraščiuose. Susivienijimo jauktas iskatytas iš bass-ball klesų B.

F. Motuzas,
SLA 352 kp. koresp.

SLA 352 KUOPOS, DETROIT, MICH., BASE-BALL JAUKTAS

Viršutinėje eilėje iš viršaus (skaitant iš kairės į dešinę): Ben Jacobs, Edward Mason, Albert Kavalesky, John Jarasonas, Anthony Kavalesky, Albert Victor. Antroje eilėje iš viršaus (skaitant iš kairės į dešinę): Joseph Maezes, Alphonse Miknis, Edward Mosteiko, George Sherman, Leonard Michels, Edward Vaicko, Edward Victor. Trečioje eilėje iš viršaus (skaitant iš kairės į dešinę): Joe Kavalesky, Joe Deltuva, Bill Zizzi (coach), Stanley Kairutis (manager), Vince Sirvaitis, Charles Martin (organizatorius). Du ant žemės sėdinti berniukai yra jaukto "mascots": Ed. Kovalesky ir Ed. Kebaitis.

Pagerbė viešias profesionalas laike SLA seimo Chicagoje

Nors Lietuvių Moterų Profesionalų Draugija Chicagoje yra dar jaunutė, bet ji jau yra šiek tiek nuveikusi. Draugija rėmė specialiai SLA seimo moterims surengtus pietus prie rankdarbių parodos atidarymo birželio 25 dieną, kur didžiūna narių ir jų draugių dalyvavo. Minėtinas dalykas šiuose pietuose buvo tas, kad kelios užkviestos žymios kalbėtojos buvo viešnios draugių pirminkės L. Normantaitės, o ne pietų rengimo komisijos viešnios, kaip reikėjo būti, kaip tai ponios J. Daužvardienė, Dr. J. Baltrušaitienė, N. Gugienė ir U. Pakštienė. Perstatant SLA valdybos narių žmonas, tvarkos vedėja Mikužiutė užmirus perstatyti poniją Gugienę, bet viešnių agitavimas privertė vedėją šią klaidą atitaisyti.

Laikė SLA 41-mo seimo Chicagoje įvyko istoriškas moterų susirinkimas, gal pirmas toks Amerikos lietuvių istorijoje. Tai buvo pietūs, kuriuos surengė Lietuvių Moterų Profesionalų Draugija, pagerbdama viešias lietuves profesionalas, kurios lankėsi Chicagoje laike seimo. Viena viešnia buvo delegatė iš Scranton, Pa., mokytoja p-lė Ona Zorskaitė, o kita viešnia, sena S. L. A. narė ir nepaprasta ir gerai žinoma veikėja daktarė Johanna Baltrušaitienė iš Pittsburgho.

Kadangi seimo sesijos taip ilgai tęsėsi ir delegatams reikėjo greitai grįžti prie darbo, tai pietus reikėjo skubinti. Todel visos susirinkusios Boston Oyster House valgykloje birželio 29 dieną greitai ir trumpai išreiškė savo linkėjimus viešioms ir kiekviena prižadėjo paramos naujai draugijai.

Nors laikas buvo trumpas, bet visgi daug kas buvo atlikta šiuose pietuose. Profesionalės viešnios ir veikėjos susirinko iš įvairių kolonių. Buvo užmegstas ryšys tarp čia gimusių lietuvių ir jų seserų, kurios atvyko iš Lietuvos. Draugija džiaugėsi, kad buvo galima įvykinti šį žingsnį lietuviškoje veikloje.

Lietuvių Moterų Profesionalų Draugijos pietuose, pagerbimui p-lės Zorskaitės ir daktarės Baltrušaitienės, dalyvavo sekančios viešnios ir narės: p-lė Daužvardienė, Lietuvos konsulo Petro Daužvardžio žmona iš Chicago; p-lė Birutė Bagočienė, SLA prezidento F. J. Bagočiaus žmona iš Massachusetts; p-lė Gerturde Dargis, SLA Kontrolės Komisijos nario P. Dargio žmona iš Pittsburgho; p-lė Matilda Čepulienė, žymi delegatė iš Rockfordo; p-lė Ona Indrelienė, žymi veikėja iš Toronto, Canada; p-lė Marijona Kemešienė, žymi veikėja iš Detroito; p-lė Rose Lucas, Baltrušaitienė, dainininkė iš Saginaw, Michigan; p-lė Nora Gugienė, SLA išdininko K. Gugio žmona, vedėja "Naujienu" Muzikos ir Moterų skyrių; iš Chicago p-lės Frances Sadauskaitė, bendradarbė "Naujienu" angliškam skyriuje; Helen Blauzdis, mokytoja, Bernice Balickas, artistė ir mokytoja ir pirminkė Kultūros Rateljio; daktarė Valerija Genitis; advokatė Stella Strikol, ir mokytojos Eldon Genitis ir L. Normantaitė.

Butų buvę daugiau dalyvių, bet dėl to skubaus surengimo pietų, kelios iš jų paklydo. Del stokos laiko reikėjo į mažiau kaip valandą pavalgyti, susipažinti, pasikalbėti ir nors pora žodžių ištarti šiam svarbiam istoriškam momentui.

Savo ketvirtame susirinkime, laikytame liepos 13 d., 1940 m., Lietuvių Moterų Profesionalų Draugija nutarė paaugti dešimtis dolerių Lietuvių Kambariui įrengti Pittsburgho Universiteto Mokslo Katedroje. Kadangi draugija susikūrė tik keletas mėnesių atgal ir išde nėra pinigų, tai narės, įvertindamos viršmėntą fondą, siūnė savo pinigų draugijos varde.

Taipgi draugija nutarė prirašyti prie draugijos kitų kolonių nares, kurios išreiškė norą prisijungti. Šiame susirinkime prisirašė sekančios chigagietės: Dr. Aldona Juška, duklė gerai žinoma Dr.

Adomo Juškos, kuri toliau tęsė Chicagoj savo mokslą specializuojantis akių gydymo srity, ir p-lė Aldona Narmonaitė, sesuo mokytojos L. Narmonaitės, kuri per aštuonolika metų dirba viešose mokyklose kaip gimnazistės ir sveikatos mokytoja ir kuri dabar tęsia toliau savo mokslą besirengdama prie magisterio laipsnio De Paul universitete, kur jau buvo suteikta birželio 12 dieną šių metų bakalaurio laipsnis. Mokyklos taryba davė jai leidimą atitraukti nuo pareigų metui laiko (Sabbatical Leave).

Korespondencijos prašom siųsti Lietuvių Moterų Draugijos korespondentei, p-lėi Helen Pech, 29 W. 104-th Place, Chicago, Ill.

Profesionalė.

Pranešimas SLA septinto apskričio kuopoms ir nariams

Gerbiamieji Wyoming Lonio SLA kuopų veikėjai ir veikėjos, o ypač SLA nariai — šiuo pranešu, kad SLA septinto apskričio metinis išvažiavimas įvyks rugpjūčio 11 dieną, Sans Suci parke. O tai yra labai graži vieta ir lengva iš visur privažuoti gatve kariais ir automobiliais. Parke yra daug visokių žaislų ir parkas švairiai užlaikomas. Kaslink programą, tai jis bus labai didelis ir įvairus. Bus daug kalbėtojų, kurie nušvies kaip Susiv. Liet. Amer. reikalus, taip ir musų brangiosios tėvynės reikalus. Bus plačiai papasakota ir apie viso pasaulio padėtį. Laikė prakalbų bus įvairių pamarginimų — muzikos ir dainų, po vadovystė V. Botyriaus. Programė dalyvaus ir Birutės vaikų vakarinės mokyklos choras, kuris veikia jau per du pastaruosius metus.

Todel, gerbiamieji, kaip matote, programą bus didelis ir įvairus, tai jei kas į šį išvažiavimą neatsilankysit — vėliau labai galėsite, nes kito tokio parengimo netuoj sulauksite.

SLA septinto apskričio valdyba deda visas pastangas surengimui kodidžiausio ir kogažiausio išvažiavimo. O valdyba yra jau viską surengusi,

tik laukia skaitlingo SLA narių ir bendrai lietuvių atsilankymo. Apskričio valdyba atsisaukia į Wyoming klonio visas SLA kuopas ir visus S. L. A. narius ir kviečia visus atsilankyti. Taipgi prašo pakviesti ir savo gimines, draugus bei pažystamus. Laukiame jus, gerbiamieji, paramos. Todel pasistengkite visi mums padėti, o parengimu busite patenkinti jūs patys ir visi tie, kuriuos jūs pakviesite. Susirinkę, visi gražiai laiką praleisime.

Mikas Kupris,
SLA 7 apskr. pirm.

Baltimore, Md.

Svarbus pranešimas SLA 64 kuopos nariams

Kviečiu visus SLA 64 kp. narius atsilankyti į kuopos susirinkimą, kuris įvyks rugpjūčio 2 d., Lietuvių Salėje. Apie nesenai įvykusį SLA seimą laikraščiai aprašė visai, bet mes turime išklausti savo delegatų raportų, tuomet žinosime, kame reikalas. Todel visi kuopos nariai turite būti sekančiame susirinkime dalyvaui.

Reikia taipgi aptarti ir apie steigiamą lietuvių kalbos mokyklėlę. Turime jau ir pinigų pradžia surinkę, dabar reikia tik žiūrėti, kad vėl nepavėluotume.

SLA 64 Kp. Sekr.

S. S. Pittsburgh, Pa.

Iš SLA 104 kuopos susirinkimo

SLA 104 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyko liepos 3 d., Lietuvių Piliečių svetainėje. Susirinkimą atidarė ir vedė pirm., F. Radžiukynas. Sekr., J. Varnagiris, perskaitė praeito susirinkimo protokolą, kuris priimtas.

SLA 41-mo seimo delegatai, A. Brazauskienė ir F. Radžiukynas, kuris tik tą patį vakarą buvo sugrįžęs iš Chicago, pranešė žinių iš seimo. Daug nepasakė, nes abudu buvo dar nuvargę.

Išrinkti A. Kuiziniūtė ir J. Kuizinas dalyvaui Lietuvių Kambario susirinkime.

Knygų peržiūrėjimo komisija savo raportą išduos sekančiame kuopos susirinkime.

Po susirinkimo, visi nariai ir svečiai Pivarunai buvo pakviesti į žemutinę svetainę, kur buvo surengta vakarienė delegatų sutikimui. Dėkavojame P. Brazauskienei ir jos pagalbininkams už surengimą šilto ir skanios vakarienės. Keli nariai ir svečiai pasakė prakalbėles. Buvo šalto alaus, ir visi labai gražiai pasišokom ir vakarą praleidom, susitikdami delegatus.

Prašau visų narių nepamiršti sekančio kuopos susirinkimo, kuris įvyks rugpjūčio 7 dieną, Lietuvių Piliečių svetainėje.

Agnes Kuiziniūtė,
SLA 104 kp. koresp.

Chicago, Ill.

SLA 226 kuopos svarbus mėnesinis susirinkimas

Paprastai vasaros karščiuose musų organizacijos narių norai atšala lankytis į kuopų susirinkimus. Iš dalies gal ir yra geras "excuse". Tačiau šią vasarą, ypač Chicagoj, nepakenčiamų karščių dar nebuvo, bet praėję trys SLA 226 kuopos mingai buvo labai "skurpūs" narių skaičiumi.

Todel, gerbiamieji SLA 226 kuopos nariai ir narės malonėkitie būtinai dalyvaui busimam susirinkime, kuris įvyks rugpjūčio 7 d., 7:30 val. vakare, Grigaičio salėj, 3804 Armitage Ave., nes turime užsilikusių labai musų organizacijai svarbių reikalų aptarti.

J. Naujalis,
SLA 226 kp. sek.

Springfield, Ill.

Iš SLA 158 kuopos susirinkimo

SLA 158 kuopos susirinkimas įvyko birželio 7 d. Susirinkimą atidarė ir vedė kuopos pirmininkas. Susirinkimas prasidėjo 2 val. po piet. Iš vardošaukio pasirodė, kad susirinkime dalyvauja visi kuopos viršininkai.

Praeito susirinkimo protokolas perskaitytas ir priimtas vienbalsiai.

Iš Centro pranešta, kad jau išsibaigė brolio Latuko pašalpa iš Našių ir Našaičių Fondo. Nutarta prašyti jam pašalpą mokėti ir toliau, nes jau ilgas laikas kaip jis serga.

Parengimų komisija pranešė, kad yra paimta vieta del pikniko. Tai palikta prie nepabaigtų reikalų.

Iš ligonių lankytojų pranešimo pasirodė, kad turime kelis ligonius. Nuosėklus ligonių lankytojų raportas priimtas su pagyrimu.

Seimo delegatų raportas buvo gana ilgas, nes ir praeitas seimas buvo ilgas — tęsėsi visą savaitę. Delegatai raportavo, kad seime pirmon eilėn svarstymui imta namų taisyklės, kas Susivienijimui kainavo daug pinigų. Paskų ėjo paskolų davimas, bonų pirkimas. Ir vis girdėjosi dideli nuostoliai. Iš Kontrolės Komisijos paaiškėjo, kad įvyko netikslumų Pildomosios: Tarybos rinkimuose. O konstitucijos pataisymų padaryta labai mažai. Apie visa tai kuopos nariai plačiau ras Tėvynėje.

Priešus prie neužbaigtų reikalų, nutarta surengti kuopos pikniką liepos 28 dieną, Fair Grounds. Visi vietos ir apilinkės lietuviai kviečiami į tą musų pikniką atsilankyti, nes tai bus paskutinis musų kuopos parengimas šią vasarą.

Korespondentas.

Rumford, Me.

SLA 299 kuopos darbuotė

SLA 299 kuopos pusmetinis susirinkimas įvyko liepos 14 d. Pirmininkas pranešė, kad į seimą pasiuntė \$5 del našlaičių, nes delegatų niekas neapsiėmė važiuoti.

Iš ligoje pašalpos atsimaldavo L. Pocienė ir V. Janušas. Dar serga A. Povilaitis.

Nutarta surengti pikniką del kuopos gerovės. Maloniai kviečiame visus narius ir vietinius lietuvių į SLA 299 kuopos pikniką skaitlingai atsilankyti.

Kuopos Narė.

Edwardsville, Pa.

A. a. Juozas Astrauskas, SLA 85 kuopos narys

Liepos 10 d., 1940 m., numirė pasigęs tikrai penkias dienas Juozas Astrauskas, kuris buvo kuopos pirmininku. Prie jo iš Lietuvos, nuo Raseinių. Buvo 48 metų amžiaus. Priegulo prie Susivienijimo nuo 1917 metų.

A. a. Juozas Astrauskas buvo labai malonus ir rimto budo žmogus, mylėjo darbuotis draugystėse. Dirbo kada tik galėjo ir niekad nuo jokio darbo neatsisakė, dar ir kitus prie to paragindavo.

A. a. Juozas Astrauskas buvo labai malonus, laikė saliuo, 550 Main St., Edwardsville, Pa. Velionis paliko dideliame nuliudime savo moterį Praną, tris dukteris Amerikoje, o Lietuvoje vieną brolių ir šešias seseris.

Juozas Astrauskas palaidotas St. Marijos kapuose, Kingston, Pa. Šermentyse dalyvavo daugybė žmonių. Pamaldas atlikė kun. J. V. Inčiura.

SLA 85 kuopos valdyba ir visi nariai reikiame velionio šeimynai ir giminėms gilia užuojauta, o velioniui Juozui lai buna lengva šios šalies šalioji žemelė.

J. Parulis.

Mahanoy City, Pa.

SLA 211 kuopos veikla

SLA 211 kuopos nusmetinis susirinkimas įvyko liepos 17 d., priprastu laiku ir priprastoj vietoj. Susirinkime dalyvavo apie 50 narių, kas yra permaža del pusmetinio susirinkimo. Bet atsižvelgiant į tai, kad dabar vasaros laikas, kada daugelis žmonių sekmadieniais išvažinėja į giraites, ar kur prie vandens, tai galima sakyti, kad susirinkimas buvo pusėtinai skaitlingas.

Pirmininkas, V. Šerkšnys, atidarė susirinkimą apie pirmą valandą po piet. Pirmiausiai ėjo kuopos valdybos varėdosaukis, po tam buvo skaitomas pereinio susirinkimo protokolas, kuris buvo priimtas kaip užrašytas. Ligonių lankytojai pranešė, kad šiuo laiku kuopoje randasi net 9 ligoniai. Tai pasibaigėtinis skaičius, nes jau praėjo gana ilgas laikas kuomet kuopoje buvo tiek daug ligonių. Suprantama, tie nelaimingi ligoniai nėra kalti, nes nei vienas iš mūsų nenorime sirgti. Linkėtina, kad tie visi mūsų draugai koreičiau pasveiktų ir kad vėl būtų sveiki ir stiprūs, kaip jie kad buvo pirmiau.

Pirmininkas pakvietė kuopos delegatus, kurie dalyvavo SLA 41-me seime, kad jie išduotų savo raportą. Delegatai išdavė savo raportą raštu, kurį skaitė S. Gegužis. Po tulų paklausimų, delegatų raportas buvo priimtas ir nutarta, kad tas raportas būtų pasiųstas

Tėvynės redaktoriui patalpinti SLA organe Tėvynėje.

Buvusiam kuopos išdininui neatsilankius iš eilės jau į trečią susirinkimą, pasirodė, kad ant toliau išdininio pareigų jisai negali eiti ir išdininu iki sekančio meto išrinkta S. Gegužis. Kadangi S. Gegužis buvo kuopos išdo globėju, tai jis nuo išdo globėjo pareigų atsisakė ir jo vietoj išrinkta E. Norkevičienė.

Vasaros metu nenumatoma, kad bus daug veikta, bet kuomet oras atvės, tai tuomet bus rengiama įvairių parengimų, kuo 211 kp. šioje apelinėje yra pagarsėjusi. Niekas šioje apelinėje gražesnių ir skaitlingesnių parengimų nesurenčia. Visi šio miesto ir apelinės lietuvių į tuos parengimus noriai lankosi. Dar yra daug lietuvių, kurie prie Susivienijimo nepriguli, tai yra netik manoma, bet ir rengiamasi kaip kuopos organizatoriaus taip ir kitų veiklesnių kuopos narių prie didelio darbo, kad pritraukti prie SLA kodaugiau lietuvių. Visi darban, o daviniai bus dideli ir gražūs.

Korespondentas.

SLA 211-TOS KUOPOS DELEGATŲ RAPORTAS IŠ SLA 41-MO SEIMO

Gerbiamejii:

Beabejo jūs laukiate nuo savo delegatų išgirsti labai daug ir naudingo, nes su tuo tikslu jūs savo delegatus rinkote ir siuntėte į tą aukščiausią organizacijos įstaigą, bu-

tent 41-mą dvimetinį seimą.

Todėl broliai ir sesutės, leiskite mums nors paviršutiniai apibudinti ką tik įvykusio S. L. A. seimo eigą ir jo nuveiktus darbus.

SLA 41-mas seimas prasidėjo šių metų birželio mėnesio 24 dieną, apie 11 valandą ryte ir tęsėsi (žinoma su pertraukomis) iki 8:30 valandos vakare, birželio 29 dienos.

Seimo sesijos buvo laikomos Morrison viešbuty, Chicago, Ill. Seimas susidėjo iš 234 delegatų ir 7 Pildomosios Tarybos narių, arba iš viso 241 asmuo su sprendžiamais balsais. Palyginant su kitais mūsų organizacijos seimais, tai galima sakyti, kad šis seimas buvo vidutinis, nes buvo seimų, kuriuose dalyvavo mažiau delegatų ir buvo tokių, kuriuose dalyvavo daugiau, negu šiame.

Seimo iškilmes pradėjo Seimo Rengimo Komisijos pirmininkas Dr. Montvidas, perstydamas savo komisijos narius ir viršininkus. Toliau pakvietė Chicago miesto majoro Kelly atstovą teisėją Ziurį, kuris anglų kalba pasveikino susirinkusius delegatus majoro Kelly vardu, linkėdamas seimui nuveikti daug naudingo darbo. Baigdamas savo kalbą, teisėjas Ziuris prabilo lietuviškai ir pareiškė, kad jam yra malonu rasti savo brolių ir sesučių tarpe ir sulig ju, jis nebutų jautęsis patenkintu, jei nebutų galėjęs nors keletais žodžiais lietuviškai prabilti. Delegatai jo kalbą paly-

dėjo gausiais aplodismentais.

Antras pasakė labai gražią kalbą, tai Lietuvos konsulas Chicagoje, gerb. Petras Daužvardis. Jis kalbėjo apie pastutinius Lietuvoje įvykius, kas susirinkusiems buvo labai žingeidu išgirsti, nes jis savo kalbą rėmė oficialiais pranešimais iš Lietuvos. Taipgi pasiūlydė, kad lietuviai Amerikoje turi tokią stiprią organizaciją, kokia yra Susivienijimas Lietuvių Amerikoje.

Po to Dr. Montvidas, taręs atitinkamą žodį, pavedė oficiali seimo atidarymą prezidentui Bagočiui. Prezidentas Bagočius paskelbė SLA 41-mą seimą oficialiai pradėtą. Sekretorius Vinikas perskaidė delegatų sąrašą ir visi delegatai, kurie pribuvo, sudėjo savo mandatus pas Mandatų Komisiją. Tuo priešpjetinė sesija ir užsibaigė. Visa pirmos dienos popietinė sesija buvo praleista prakalboms. Pirmiausiai kalbėjo buvęs SLA prezidentai: Jonas Tareila, Pijus W. Birštonas ir Stasys Gegužis. Vėliau kalbėjo daugelis Pažangos Vajaus organizatorių, apskričių organizatorių, kuopų organizatorių ir taip toliau.

Jau antrą dieną seimui susiorganizavus, prieita prie skaitymo protokolo iš praeito seimo, bet kadangi seimo nutarimai jau buvo skaityti ir priimti pereiname seime, tai liko išnarta protokolo neskaityti.

Iš eilės sekė raportai Pildomosios Tarybos narių, redaktoriaus ir pastoviųjų ko-

misijų. Išskiriant Kontrolės Komisiją, visų viršininkų ir komisijų raportai buvo atspausdinti taip vadinamoje Seimo Darbų Knygoje, kuri buvo išsiuntinėta visiems seimo delegatams dar prieš seimą. Šitas buvo padaryta remiantis pereinio seimo nutarimu, kad delegatai turėtų progos susipažinti su viršininkų ir komisijų raportais išanksto ir kad jie matytų ir žinotų, kas buvo nuveikta dviejų metų bėgy, ir kas manoma ant toliau veikti. Kontrolės Komisijos raportas Seimo Darbų Knygoje netilpo delto, kad tame raporte buvo nušviesta Pildomosios Tarybos narių ne tikslūs darbai, tai Pildomoji Taryba norėjo jį Kontrolės Komisijos raportą pakeisti arba sucenturuoti, bet Kontrolės Komisija su tuo pasimojimu iš Pildomosios Tarybos pusės nesutiko ir pareikalavo, kad jų raportas būtų atspausdintas ištaisai taip kaip parašytas.

Visi raportai, kurie Seimo Darbų Knygoje buvo atspausdinti, buvo priimti, taipgi buvo priimtas ir Kontrolės Komisijos raportas, kurį pridavė jos pirmininkas Jonas Grinius.

Nėra reikalo daryti jokių komentarų prie prezidento raportu, neigi vice prezidento. Abelnas finansinis raportas buvo pridutas sekretoriaus, išdininio ir išdo globėju. Šitam raporte yra surašytos abelnos organizacijos pajamos ir išlaidos, taipgi abelnas išdo stovis. Sekretoriaus Viniko raportas buvo labai ilgas ir detalus. Šį raportą būtų galima pavadinti informacijų biuru arba enciklopedija, nes jame surašyta smulkmeniškai visas Susivienijimo stovis. Todėl leisite mums gerbiamejii prie sekretoriaus raportu apsisistoti ir kiek nors smulkmeniškiau nušviesti mūsų organizacijos stovį.

Susivienijimas yra įsiregistravęs šiose valstijose: Pennsylvania, Illinois, New York, Connecticut, Massachusetts, New Jersey, Ohio, Indiana, Michigan ir Maryland. Pradžioje 1940 metų viso narių buvo 14,939. Suaugusių 14,641 ir vaikų 298. Viso kuopų tuo pačiu laiku buvo 354. Daugiausiai kuopų ir narių yra Pennsylvania valstijoje, būtent: narių 4,209, kuopų 108. Antra seka Illinois, trečia Massachusetts, ketvirta New York, Penka Connecticut ir tt. Aplamai paėmus, SLA narystę sudaro 61% vyrų ir 39% moterų, tai yra kiekvienam šimtui vyrų narių yra 64 moterys narės.

Duoklių sumokėta nuo susiorganizavimo į Apdraudos Fondą \$2,680,183.92. Viso pomirtinių išmokėta nuo susiorganizavimo \$1,767,479.91. Apdraudos Fondo balansas sausio 1, 1940 m. \$1,713,680.12. Tokiu budu uždirbta nuošimčiai ir kit kuo \$800,976.01. Prie Ligoje Pašalpos Skyrių priguli 10,980 narių. Kiek viso į Pašalpos Fondą pinigų buvo įmokėta neigi kiek viso išmokėta, sekretoriaus nėra pažymėta, tik paduota, kad šių metų sausio mėnesio 1 dieną Pašalpos Fondo balansas buvo \$188,117.96. Sulig sekretoriaus raportu, Lėšų Fondas tai yra opiausia Susivienijimo išdo vieta. Nors raporte pažymėta, kad su pradžia šių metų balansas buvo \$1,266,89, bet iš jų reikėjo atimti \$1,257,65 kiitiems fondams priklausančius pinigus, tai tokiu budu Lėšų Fonde beliko \$9.24. Šita padėtis buvo pradžioje šių metų, o dabar sakoma, kad Lėšų Fondas visiškai tuščias ir jau randasi nemažai neapmokėtų bilų. Tokiu budu kaip narių buvo pageidaujama, kad būtų nustota mokėti tuos ekstra nikelius, kurie po Detroito seimo buvo uždėti, suprantama nebuvo galima nieko padaryti. Delko tokioj prastoj

padėty Lėšų Fondas randasi, niekas nepaaiškino. Tačiau duodasi manyti, kad prie to privedė prastas gospadoriavimas. Du metai atgal tame fonde buvo \$15,345.05, o dabar jau mažiau, negu nieko, nors reguliars narių mokesstys Lėšų Fondui buvo mokamos kaip visuomet, nors buvo mokami tie ekstra nikeliai ir part to, sulig dabartinės tvarkos visos naujų narių pirmo meto apsaugos mokesstys taipgi buvo pervestos Lėšų Fondui. Buvo daromi taip vadinami Pažangos Vajai prirašymai naujų narių, kurie Susivienijimui labai brangiai lėšavo. Remiantis pirmo Pažangos Vajaus vedėju atskaitomis, kurios tilpo Tėvynėje ir kurios randasi sekretoriaus raporte, surandama, kad prirašymas kiekvieno naujo nario Susivienijimui lėšavo arti \$10.00. Antro Pažangos Vajaus atskaitų dar nėra. Seniau žmonės dirbo savo organizacijai iš pasišventimo, bet dabar jei kas pirštą pakrutino, tai tuoju reikalauja milžiniško atlyginimo. Pavyzdžiai, Pildomoji Taryba jeigu kur važiuoja, tai už mylią skaito po penkis centus, na o jei tą daro Pildomoji Taryba, tai tą patį daro ir įvairios komisijos. Šito pirmiau niekuomet nebuvo. Kaip žinoma dabar geležinkeliai ima po du centu už mylią. Pirmiau buvo kiek brangiau ir kai kada pigiau, bet vis tik ne po penkis centus už mylią.

Abelnas SLA turtas šių metų sausio mėnesio 1 d. \$1,961,657.64.

Daugelį ir gana karštų ginčų sukėlė Kontrolės Komisijos raportas. Čia buvo apkalbėta apie Pildomosios Tarybos darbuotės netvarkingumą, tulų jos narių apsilėidimą pareigoje ir tt. Tačiau, po ilgų ginčų, vis tik šios komisijos raportas buvo priimtas, nors seimas už tą netvarkingumą ir apsilėidimus nieko nenubaudė.

Nemažiau buvo ginčytasi ir reikale redaktoriaus bei Apšvietos Komisijos raportų. Čia buvo nurodyta, kad redaktorius cenzuravo netik kuopų korespondentų ir apskričių veiklos, bet ir Pildomosios Tarybos narių rašinius. Iš kitos pusės buvo nurodyta, kad Pildomoji Taryba cenzuravo redaktorių ir jam neleido dėti tokius rašinius, kurie ar mažiau ar daugiau lietė Pildomosios Tarybos narių veiklą. Nors prezidentas Bagočius turas laikas tam atgal ir rašė, kad Susivienijimo oficialiame organe jokios cenzūros nėra, tačiau faktinai buvo kas kita, ir ta cenzura, kaip iš redaktoriaus pusės taip ir iš Pildomosios Tarybos pusės, buvo. Apie šitai buvo daug ginčytasi, bet vistiek kaip redaktoriaus, taip ir Apšvietos Komisijos raportai buvo priimti.

Pasimojimas kelti Centrą iš New Yorko į Pittsburghą irgi pridavė seimui daug medžiagos pasibarimams. Buvo pasiulyta, kad pakeisti čarterį ta prasme, kad čarteris būtų įrašyta, jog Centras privaltu buti Pittsburghe, bet tas pasiulymas susilaukė didelio pasipriešinimo ir po ilgų ginčų buvo nutarta, kad čarteris ta prasme nebutų taisomas ir kad Centras pasiliktu ant vietos. Tokiu budu nors bent iki sekančio seimo apie kėlimą Centro į Pittsburghą jokių kalbų daugiau nebus.

Seimas užtvirtino jau praktikuojamą SLA konstituciją, įvedant naujus apsaugos skyrius, žinoma su aukštesnėmis mokestimis, bet suprantama tuo pačiu tie nauji nariai turės ir kitokias privilegijas. Tos kitokios privilegijos susidės iš to, kad nariai išmokėję tam tikrą laiką nereikalas daugiau mokėti ir jų pomirtinė bus užtikrinta. Kiti tam

tikrą laiką išmokėję, galės dar gyvi būdami savo pomirtines atsiimti. Dar kiti galės ant savo įmokėtų pinigų paskolas gauti ir tt. Čia sunku viską surašyti, nes jei tą darytume, tai reikėtų pakartoti visą tą dalį konstitucijos, kuri tuos naujus skyrius liečia. Tačiau to naujai priimtoji konstitucija senų narių visiškai neliečia; vadinasi, tie visi nariai, kurie prisirašė prie senosios konstitucijos mokės tokius pačius mokesčius, kokius mokėjo iki šiol ir gaus iš Susivienijimo tokias naudas, kurios yra sužymėtos senojio konstitucijoje ir jų narystės paliudijimuose. Suprantama, jeigu kas iš taip vadinamų senųjų narių norėtų pereinėti į bent vieną naujų skyrių, tai jis galės tą padaryti, sutikdamas mokėti tokius mokesčius, kokius nurodo naujieji skyriai ir, žinoma, gaus tokias naudas iš Susivienijimo, kurias tie nauji skyriai nurodo.

Labdarybės Komisijos raporte randama, kad per pastutinius du metus iš Našlių ir Našlių Fondo buvo sušelpiti 149 SLA nariai, sumoje \$7,621.28. Į šitą fondą, kaip žinote, mes visi mokame kas metai po 20 centų.

Didžiausias ergelis kilo reikale pastarųjų Pildomosios Tarybos rinkimų. Dar prieš seimą, kuomet buvo paskelbti organe rinkimų daviniai, tai Vincas F. Laukaitis, buvęs kandidatu į SLA prezidentu urėdą, ir kiti trys Susivienijimo nariai kreipėsi prie Kontrolės Komisijos ir prašė, kad ji tuos rinkimų davinius patikrintų. Kontrolės Komisija tuos rinkimų davinius patikrino ir surado, kad balsavo daugelis kuopų, kurios sulig SLA konstitucijos neturėjo teisės balsuoti. Viena grupė kuopų neturėjo gana narių, kad sudaryti legalę kuopas, antra grupė kuopų turėjo ganeitina narių legalių kuopų sudarymui, bet savo susirinkimuose neturėjo kvorumų, tai yra neturėjo nei septynių narių, o konstitucija reikalauja, kad legaliam kuopos susirinkime privalo dalyvauti mažiausiai septyni nariai. O viena kuopa, būtent 176, kuri randasi So. Boston, Mass., negana to, kad laike rinkimų dar nebuvo pilnai susiorganizavusi, nes nebuvo atlikusi reikalingų formalumų, kaip tai neturėjo persikėlimo lakštų iš tos kuopos, iš kurios jie išėjo ir jų mokesčiai Centro knygoje buvo kredituojami kitoje kuopoje net iki šių metų gegužės mėnesio, bet ji balsavo net dviejuose susirinkimuose.

Pirmame susirinkime buvo apie devyni nariai ir jų balsai buvo pasidalinę, tai yra gavo kiek balsų Bagočius ir Laukaitis. Gi antrame susirinkime dalyvavo daugiau narių ir tas antras susirinkimas buvo laikomas Bagočiaus raštinėje, ir visi balsai, skaitliu 20, buvo paduoti už Bagočių, nors, kaip rodė raštiški liudijimai, susirinkime buvo tik tai 13 narių. Pagaliau šitas reikalas pateko į rankas seiminės skundų ir apeliacijų komisijos. Du tos komisijos nariai, nežiurint, kad tos grupės kuopos, kurios turėjo ganeitina narių sudaryti legalius susirinkimus, o nesudarė ir tos kuopos, kuri du kartu balsavo, stėjo už tai, kad jų balsai būtų priskaityti, o trečias tos komisijos narys, remdamasis konstitucija ir Pildomosios Tarybos patvarkymais, prisistais kartu su balsavimo baltais, stėjo už tai, kad tų kuopų balsai būtų atmetsti ir kad Laukaitis būtų paskelbtas išrinktu į SLA prezidentu urėdą. Čia buvo daug ginčų ir argumentų, bet kadangi seime buvo daugiau tokių delegatų, kurie darė taip, kaip jiems "bosai" paliepė daryti, tai didžiūmos komisijos raportas buvo priimtas ir Ba-

PAŽYMĖJIMAI IŠ REDAKCIJOS KREPŠIO

MATAS ŠALČIUS, Lietuvos mokytojas ir keliautojas, autorius knygos "Svečiuose pas 40 tautų" gegužio 14 dieną iš Bolivijos miesto Puerto Suere parašė Tėvynės redaktoriui laišką, kuriame siūlėsi parašyti Tėvynei po neilgą straipsniuką kas savaitę iš savo įdomių kelionių. Dėja, tai jo straipsnių mes nebesulauksim. Nes Matas Šalčius netikėtai mirė lygiai už dviejų savaitių po to, kaip parašė Tėvynės redaktoriui laišką. Kada jo laiškas pasiekė New Yorką, Matas Šalčius jau buvo palaidotas. Jis mirė nuo malarijos. Jo laidotuviemis rūpinosi jo geras bičiulis Bolivijos generolas Nunez del Prado.

Apie savo paskutines keliones savo laisvė Tėvynės redaktoriui Matas Šalčius pasakė tiek:

"Tamsta, tur but, jau žinai, kad aš ketveri metai daužausi Pietų Amerikoje ir esu aplankęs Braziliją, Urugvajų, Paragvajų, Argentina su Patagonija, Čilį ir Boliviją. Ypatinai esu sugaišęs daug laiko bepažindamas šio žemyno "širdį", Šventojo Ežero Titikakos sritį, tą Pietų Amerikos Tibetą, vietos čiabuvių gimines ir Inkų imperijos liekanas".

Tėvynės konkursas straipsnams parašyti temoje "Kas yra pažanga" pasibaigė liepos 15 dieną. Prisiųstų iki tai dienai straipsnių literatūrinio gerumo ir minties blavumo žvilgsniu pirmenybės buvo pripažintos sekamiems rašytojams sekamoj eilėje:

Arėjui Vitkauskui
V. Alkeniniui
J. A. Kazlauskui
J. Laukiui
J. Baltrušaičiui
J. S. Gilvickui.

Nors visų šių autorių supratimas apie pažangą daug kame skiriasi, jie visi iš eilės bus paskelbti Tėvynėje. Manome, kad Tėvynės skaitytojams bus įdomu juos paskaityti ir pastebėti supratimų skirtumus.

TIK pasižiūrėję atgal, mes pamatome, ką mūsų Susivienijimas per 54 metus veikė ir ką nuveikė. Bet žvilgtėrėję į tą praeitį — jau nematome daugelio mūsų organizacijos veteranų, kurie, jauni budami, buvo savo "kuną ir sielą" įdėję į Susivienijimo broliškumo ir fraternalizmo idėją. Pasižvalgę aplink, dar matome išstisias eiles Susivienijimui pasišventusių veikėjų. Bet didžiojoje tai jau žilagalviai veikėjai. Žiurdami į ateitį, mes nematome to "didelio burio" jaunimo, kuriam rengiamės palikti savo sukrautą krautį — Susivienijimą Lietuvių Amerikoje su jo visais džiaugsmais ir su jo visomis bėdomis.

KAIP mūsų politikieriai "politikavo" Lietuvos reikalais SLA 40-tame seime ir kaip tas "politikavimas" ėjo SLA 41-mame seime, gerą vaizdą duoda dvi rezoliucijos, kurios telpa šio Tėvynės numerio antrame puslapy.

KĄ SLA Pildomoji Taryba ir SLA Pastoviosios Komisijos nuveikė nuo 40 iki 41-mo seimo gana nuosėkliai surašyta jų raportuose, kurie tilpo Seimo Darbų Knygoje ir dabar tie raportai su seimo protokolu talpinami Tėvynėje. Kas gyvai seka SLA reikalų eigą — privalėtų tuos raportus perskaityti nuo pradžios iki galo.

PRAEJUSIO SLA seimo atbalsiai dar tebesigirdi spaudose, kur laikraštiniškai pateikia savo komentarus ir seimo delegatai išduoda savo raportus. Tie komentari ir raportai margi ir įvairūs kaipir pats seimas buvo margas ir įvairus.

DAUGELIS SLA kuopų veikėjų ir organizatorių pageidauja Trečio Pažangos Vajaus. Trečią Pažangos Vajų be abejonės turėsime, bet kokio pobūdžio jis bus,

tai priklausys nuo Pildomosios Tarybos nusprendimo suvažiavime, kuris įvyks apie vidurį rugsėjo mėnesio.

SLA 41mo seimo "veiklą" brolis J. Naujalis šiaip savo eilėraščiui apibudina:

Tarpe seimo delegatų "Smarkių" buvo "diplomatu". Kurie nuolat kalbėdami, Oratorius mėgdžiodami, Šalto proto nevartoję — Brangų laiką tik elkvjoj. Kagi gero jie nuveikė? O gi viską tik išpėkė. Šešias dienas išsėdėjo, Nieko naujo nepridėjo. Buvo kuopų įnešimu, Bet jie savo įiršimu Nepriėjo jų svarstvti, Gyvenimam įvykdyti. Kitiems seimams sveikiau būtų, Jei "smarkuoliai" nepributų, O tik vienį "valdininkai" Ir paprastai darbininkai.

SEIMAS atėjo, buvo ir praėjo, bet mūsų darbai tuo nepasibaigė. Tų darbų ištisa galybė. O vyriausias jų, tai rūpestis, kaip kodaugiau jaunimo į mūsų Susivienijimą prirašyti.

VYRIAUSIA jaunimo prie lietuvių palaikymo priemonė, tai lietuvių kalbos mokyklos. Bet tų mokyklų pas mus yra labai mažai: vos kelios visame Susivienijime. Reikėtų jų turėti daugiau. O norint mokyklą įsteigti ir laiku atidaryti — dabar, vasaros metu, laikas apie tai pradėti rūpintis. Kuopai steigiant lietuvių kalbos mokyklėlę — SLA Centras pradžiai suteikia paramą.

NEŽINIA, kaip jausis SLA 4 apskritis, kuris prašė, o iš seimo negavo jokios paramos lietuvių kalbos mokyklėlių palaikymui. Mums rodos, kad 4 apskričio mokyklėlių vadai dėl to neturėtų nusiminti ir pradėto gražaus darbo neapleisti.

ČIA dar taip nesenai prasidėjo pavasaris, o čia jau netoli pabaiga vasaros. O su va-

saros pabaiga mūsų kuopos turi pradėti rūpintis, ką jos veiks žiemą.

MUSŲ Susivienijime yra 354 aktyvės kuopos. Tas reiškiia, kad bemaž tiekoje miestų ir miestelių randasi mūsų organizacijos reprezentacija, per kurią Susivienijimas veikia netik savo narių, bet ir visos Amerikos lietuvių naudai. O jei bent kelinta dalis tų kuopų turėtų po lietuvių kalbos mokyklėlę, po base-ball jautką, po chorelį ar dramos ratelį — mūsų jaunimas turėtų ką veikti ir taip greit neištautėty.

SENIAU mūsų Susivienijime mažamečius buvo galima apdrausti tik ant \$100 ir \$150 pomirtinės apdraudos. Tuomet "daugelis reikalavo", kad SLA įvestų "tokius apdraudos laipsnius, kaip pas svetimtaučius". Dabar mūsų Susivienijime jaunuolių galima apdrausti nuo \$100 iki \$1,000 ir ta jaunuolių apdrauda yra tokia, kaipir pas svetimtaučius. Rašykite dabar savo vaikus į Susivienijimą.

DARIAUS-GIRĖNO Paminklo Fondas Brooklynė pamažu auga. P. jo augimo daug prisidėda ir SLA kuopos. Pastaruoju laiku labai gražiai pasirodė SLA 285 kuopa iš Linden, N. J. Ji netik pati paaukėjo \$5, bet jos paskirta komisija parinko aukų pas vietinius lietuvius ir vietines draugijas, ir sykiu į minimą fondą atsiuntė \$68.77. Tai graži anka iš gana mažos lietuvių kolonijos. Iš fondo komiteto teko girdėti, kad paminklo pastatymui turi jau apie \$1,000. Bet dar reikia nemažiau \$4,000. Pastatymas Dariui-Girėnui paminklo Brooklynė yra kilnus dalykas. Musų Susivienijimo kuopos tą reikalą galėtų dar gyviau paremti. SLA 41-mas seimas tam reikalui paskyrė \$50.00.

PAVEIKSLAI IŠ DABARTINIO ŠKOTIJOS LIETUVIŲ GYVENIMO

gočius paskelbtas išrinktu į SLA prezidento urėdą.

Tokiu būdu jau sulig tilpusių Tėvynėje balsavimo davinų, prezidentu tapo išrinktas F. J. Bagočius, vice prezidentu J. K. Mažukna, sekretorium M. J. Vinikas, išdininku K. P. Gugis, išdo globėjais S. Mockus ir E. Mikužutė, daktaru-kvotėju Dr. S. Biežis. Redaktorium tapo išrinktas tas pats, K. Jurgelionis.

Į SLA Pastovias Komisijas tapo išrinkti šie asmenys: Komisija: kun. M. Valadka iš Scranton, Pa., P. Dargis iš Pittsburgh, Pa., J. Zemantauskas iš Waterbury, Conn. Įstatų Komisija: Dr. A. Montvidas iš Chicago, Ill., S. Bakanas iš Bridgeville, Pa., P. W. Birštonas iš Shenandoah, Pa. Finansų Komisija: C. P. Pikiel iš Pittsburgh, Pa., A. S. Trečiokas iš Newark, N. J., K. C. Čeledinas iš Philadelphia, Pa. Apšvietos Komisija: P. Grigaitis iš Chicago, Ill., V. J. Količienė iš Pittsburgh, Pa., M. Vaidyla iš Chicago, Ill. Skundų ir Apeliacijų Komisija: T. Kubilius iš So. Boston, Mass., P. B. Balčikonis iš Binghamton, N. Y., adv. A. Čydi iš Chicago, Ill. Sveikatos Komisija: Dr. P. Zalatoris iš Chicago, Ill., Dr. D. Pilka iš Milton, Mass., Dr. S. Šliakis iš Chicago, Ill. Prieglaudų Komisija: J. Brazauskas iš Cleveland, Ohio, J. Jarus iš Cleveland, Ohio, K. Pocius iš Chicago, Ill. Jau-nuolių Komisija: O. Zorskaitė iš Scranton, Pa., A. Vaivada iš Chicago, Ill., S. Rupš-laukis iš Pittsburgh, Pa. Lab-darybės Komisija: M. J. Vini-kas iš New York, N. Y., M. Kemešienė iš Detroit, Mich., E. Klimienė iš Cleveland, Ohio.

Seimas priėmė ar perleido rezoliuciją, pasmerkiančią So-vietus už Lietuvos okupavimą, taipgi priimtą rezoliuciją Su-vienytų Valstijų ištikimui pareikšti.

Sekantis seimas nutarta lai-kyti Pittsburgh, Pa. Po pager-bimo mirusių SLA narių ir su-giedojus Amerikos ir Lietuvos himnus, seimas uždarytas 8:30 valandą vakare, birželio 29 dieną.

Baigdami šį mūsų, kad ir trumpą ir gal nevisai pilną pranešimą, reiškiam gerbi-miems kuopos nariams gilios padėkos žodžius už jų mums pasitikėjimą, o iš savo pusės turime pasakyti, kad per visą seimą mes taip balsavome, kas mums atrodė, kad Susivieniji-mui neš naudą ir gerins jo ateitį.

Mūsų giliausiu įsitikinimu yra, kad tos kuopos daro klai-dą, kurios nedalyvauja SLA seimuose per savo išrinktus atstovus. Reikia atminti, kad seimas, tai yra organizacijos parlamentas, kuriam yra iš-leidžiami įstatymai visų kuopų ir narių valdymui. Tiksliai seimai gali nustatyti organi-zacijos tvarką, sulig kurios vi-sos organizacijos vienutės pri-valo gyventi ir veikti. Todel ko seimai dalyviais skaitin-gesni, to daugiau įvairių min-čių yra pareiškama ir paga-liau iš tų minčių yra sutveria-mi nutarimai.

Dar kartą jums visiems ačiūuojame ir šį savo praneši-mą baigiame.

S. Gegužis,
Vincas Šerkšnys,
A. Ramanauskas,
P. Navulienė,
A. Reklaitis,
J. Ambrozus,
A. Gegužienė.

Milwaukee, Wis.

Turėjom progos susitikti mūsų senus veikėjus

Tegul bus leista man nors trumpai pabrėsti per SLA or-ganą Tėvynę, kad birželio 30 dieną, 1940 m., kai kurie mil-waukiečiai, o ypatinai SLA

177 kuopos nariai, turėjome daug malonumo netikėtai su-sitikti ir draugiškai pasikalbė-ti su pp. White iš Buffalo, N. Y. O tai yra draugiški, pilni malonumo ir vietos lietuvių labai daug godojami. Mat pp. White prieš kiek laiko gyve-no Milwaukee, Wis. ir tik vė-liau dėl susidedančių gyveni-mo aplinkybių persikėlė gy-venti į Buffalo, N. Y. Pp. White gyvendami Milwaukee, Wis. buvo SLA 177 kuopos pavyzdingi, darbštūs nariai ir labai daug interesavosi visu-se kuopos darbuose. Ir nors rodosi laikas bėga žaibo grei-tumu nepalikdamas savo pėd-sako ir tik primindamas įvy-kusius nuotikius, bet štai po taip greit prabėgusių kelių metų laiko mes kai kurie milwaukiečiai aukščiau pažy-mėtu laiku turėjom netikėtą progą vėl susitikti ir pasikal-bėti pergyventais kelių mete-lių įspūdžiais pasidalinti su pp. White šeimyna ir vieni kitiems kogeriausios ateities gyvenimo laimės palinkėti.

Wm. Staupickas,
SLA 177 kuopos narys.

Chelsea, Mass.

SLA 53 kuopos susirinkimas ir kiti dalykai

SLA 53 kuopos susirinki-mas įvyko liepos 10 d., Labor Lyceum svetainėje. Susirinki-mą vedė pirm., A. Šleivis. Pro-tokolą priėmus, sekė praneši-mai. Fin. sekr. pranešė, kad kuopoje randasi vienas ligonis, tai sekretorės močiutė Zofija Kirmelevičienė. Ji sunkiai ap-sirgo nuo užnuodijimo krau-jo.

Bendro SLA 4 kuopų pikni-ko komisija pranešė, kad iš-važiavimas buvo visapusiai sek-mingas ir kuopoms davė gero moralinio ir medžiaginio pel-no. Medžiaginis pelnas visoms kuopoms yra reikalingas kul-turiniam darbams, o morali-nis pelnas nemažiau reikalin-gas už medžiaginį, nes per to-kius bendrus parengimus visų dalyvaujančių kuopų darbu-tojai turi progos sueiti į arti-mesnę pažintį. O per artimes-nį susipažinimą pasidaro bend-resnis organizacijos reikalų pažinimas ir užsimezga drau-gingi ryšiai tarpe kuopų ir narių, o to pasekmėje bendros pastangos dėl labo organizaci-jos.

Buvo renkami darbininkai dėl SLA 2 apskrįčio išvažiavi-mo, kuris įvyks liepos 28 d., Lake Chauncy Park. Apsimė dirbti: V. Kirmelevičius ir A. Lukas.

Seimo delegatė E. Keslerie-nė išdavė raportą iš įvykusio SLA seimo Chicagoje. Iš jos pranešimo teko patirti, kad seimo delegatai labai nepaten-kinti SLA viršūnėmis ir jų arogantiškumu seimo vedime, išskiriant J. K. Mažukną. Gir-di, iš pat pirmos dienos sei-me pasirodė esą kokie tai mechaniški nematomi stab-džiai. Net mandatus sutvar-kyti ėmė beveik 2 dienas, kad delegatams nebūtų pakanka-mai laiko aptarti organizaci-jos bėgančius reikalus ir tuo būdu užsiliktų vadovybės daug nuodėmių nepaliesta. Dėl tos pačios priežasties daug gerų sumanymų nebuvo nė žiurėta ir viskas nuėjo į gurbą, nes jau laiko nebuvo kada juos peržiūrėti. Jei seime nebūtų buvę p. Grigaičio, tai girdi būtų organizacija daug laimė-jusi. Kaslink seime buvusių barnių ir kolonijų, tai delega-tams nebuvo reikalo bartis, nes nuo to nesmagaus darbo juos pavadavo mūsų viršūnės (intelligentai), kurie nesivaržė su žodžiais, išskyrus red. Kl. Jurgelionį. Taipgi teko patir-ti iš vadovybės pusės netak-to, vienpusiškai traktuojant delegatus: jei nesi klikos klau-dimus vien politika ru-

Daugelis Amerikos lietuvių, buvusių Škotijoje, atsimins gerą lietuvių patriotą Petrą Bancevičių, valgomų daiktų krautuvis savininką, kurs aprupina Škotijos lietuvių lietuviš-ka duona, dešromis ir kitokiais valgiais. Jis tebėra gyvas ir drutas, vaišingas Škotijos lie-tuvių patriarchas. Čia jį matome, kaip jis dabar išrodo, bepilantį vynelio savo žmonai savo bute, kurį puošia lentynos knygu.

ŠKOTIJOS LIETUVIAI

Šiuos paveikslus mes netikė-tai gavome iš Škotijos. Jie bu-vo nutraukti šiais metais bir-želio 9 dieną, kada lietuviai Corfine įsigijo šv. Kazimiero karalaičio stovylą. Daugeliui Amerikos lietuvių bus įdomu pamatyti, kaip Škotijos lie-tuviai dabar atrodo, nes daugelis Amerikos lietuvių yra buvę Škotijoje. Šie paveikslai mums labai gyvai juos primena. Kaip matyt, Škotijos lietuviai iki šiol neblogai gyvena. Mai-neriai ten dirba pilną laiką ir geriau uždirba negu uždirb-davo pirmiau. Tik karas da-bar jų laimę ir ramybę drums-čia.

Petras Bancevičius tur but yra seniausias Škotijos lie-tuvių gyventojas, gyvenęs Ško-tijoje nuo savo jaunų dienų. Į jį žiuri Škotijos lietuviai kai-po į savo vadovą ir patriarchą. Jį gerbia ir škotai. Škotijoje iki šiol tebėna vietinio kunigo redaguojamas laikraštis "Išei-viu Draugas", statomas ran-komis mažutę spaustuvęje.

Antroji ir trečioji Škotijos lietuvių mainerių gentkartė. Šis puikus vyras yra Škotijoje gimęs lietuvis, mainerio sunus, pats mainerys, su savo sunum, kurs irgi bus mainerys.

šumo į vestuves, negu į kuopos sukaktuves, nes stalai bu-vo apkrauti įvairiais užkan-džiais ir gėrimais. Kiek už-kandus, prasidėjo kalbos. Kal-bėjo veik visi nariai ir visų kalbų tema buvo, kad dirbti išvien kuopos ir organizacijos labai. Užbaigdami pokilį, su-giedojom Lietuvos himną ir skirstėmės į namus malonioj nuotaikoj.

F. Kesler.

Klausimai ir atsaky-mai apie moterų pilietybę

Klausimas

Noriu klausti Tėvynės re-daktoriaus poros klausimų.

Pirmas. Mano vyras atva-žiao į Ameriką liepos 14 d. 1906 metais ir yra šios šalies pilietis nuo rugsėjo 17, 1934 m. Aš atvažiavau į Ameriką gegužio 18 d. 1907 m. Ar aš esu pilietė pagal savo vyro?

Antras. Kai mano vyras yra šios šalies pilietis, ar ir man reiks eiti registruotis ir nuo pirmų antspaudą nuimti?

Izabelė Sasnauskienė,
SLA narė.

Atsakymas

Tik tos moterys pagal savo vyro tapo Amerikos pilietės,

kurios ištekojo už piliečio prieš rugsėjo 22 d., 1922 me-tais. Nuo to laiko jėgo į galę moterų "lygybės" įstatymas ir nepilietės moterys ištekojusios už piliečio nebeįgauna piliety-bės "pagal savo vyro", bet tu-ri atskirai imtis pilietybės po-pieras. Jeigu jūsų vyras išsi-ėmė pilietybės popieras tik 1934 metais, tai jūs pagal sa-vo vyro nepasidarėt pilietė. Bet jūs galite prašyti pilnų pilietybės popierių, neimant pirmų popierių, ir gauti Ame-rikos pilietybę tuojaus, nelau-kiant penkių metų, tik todėl kad esate piliečio žmona. Šis palengvinimas piliečių žmo-noms yra duotas įstatymu, kurs jėgo į galę gegužio 24, 1934 m.

Į antrą klausimą atsakymas yra "taip": nors jūsų vyras yra pilietis, o jūs nesate pili-etė, jums reiks registruotis ir pirmų antspaudas daryti. Iš-veigimui to reikia tuojaus pa-duoti petiją pilnom pilietybės popieroms gauti.

Broliška meilė jungia Susi-vienijimo narius ir vieną gra-žią lietuvių šeimyną.

Tolerancija, meilė ir miela-širdystė nušviečia Susivieni-jo narių kelią.

Taip išrodo pavyzdingi Škotijos lietuviai maineriai.

Škotijos lietuvis mainieris Martišius, kurs dabar vadinasi Smithu, sėda valgyti pietų, kuriuos jam parengė jo žmona. Ant stalo, nutęsto švaria staltiese, matome gardžios lietuviškos duonos riekės, varškės ar lietuviško surio lėkštę, mėsos tur but su kopūstais ar grybais, kleckų ar koldunų lėkštę, bet Martišius, kaip matyt, rengiasi pradėti savo pietus nuo rugusio pie-no, kurs jam duoda apetito ir palaiko jį sveiku ir drutu.

Bostono apielinkėje didelis SLA antro apskrįčio piknikas

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje antro apskrįčio 10 metinis piknikas į-vyks sekmadienį, liepos 28 d., 1940 m., Lake Chauncy Park, Westboro, Mass.

Programas susidės iš kalbų, dainų, muzikos, sporto ir kitų įvairenybių. Kal-bės adv. F. J. Bagočius, S. Mockus ir ki-ti. Dainų programą pildys "Aušrelės" ir "Gabijs" chorai, šokiams griež J. Dirvelio orkestra iš Worcester, Mass.

Busai išvažiuos iš sekančių miestų: iš So. Boston nuo Lietuvių Salės; iš Chel-sea nuo Chelsea Sq.; iš Lawrence nuo Lietuvių Kliubo; iš Lynn nuo Lietuvių Kliubo ir iš kitų didesnių miestų apie 12 valandą.

\$100.00 bus išdalinta dovanomis prie įžangos bilietų.

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 41-mojo Seimo Protokolas

PROTOKOLAS

SLA 41-MO SEIMO, ĮVYKUSIO BIRŽELIO 24—29 DIENOMIS, 1940 METAIS, MORRISON HOTELIO SALEJE, CHICAGO, ILL.

(Tąsa)

(Tąsa Apšvietos Komisijos raporto)

Moksleivis pasiūnia prašymą SLA Centro sekretoriui, kuris perduoda jį, kartu su reikalingais paliudymais ir tt., Apšvietos Komisijos pirmininkui. Prašymas su dokumentais apeina visus komisijos narius, ir kiekvienas jų balsuoja, pridėdamas arba nepridėdamas savo pastabas, o paskutinis komisijos narys gražina tą "krivulę" į Centrą. Apšvietos Komisija daugiau jokių pranešimų apie prašymo likimą negauna. Jį išsprendžia Pildomoji Taryba.

Todel komisija gali raportuoti seimui tik tai, kokias paskolų aplikacijas ji svarstė.

Moksleivių paskolų prašymai

SLA Apšvietos Komisija svarstė ir padarė savo rekomendacijas apie sekančius paskolų prašymus:

Tarp \$150 ir \$300 prašė suteikti paskolas:—
Juozas A. Gustaitis, iš Philadelphia, Pa.;
Vincas Juškevičius, iš Wilkes Barre, Pa.;
Claudius V. Luth (Kaune, Lietuvoje), per savo tėvą, Chicago, Ill.;
B. G. Jakenta, iš Pittsburgh, Pa.

Prašymų, kaip matote, buvo nedaug ir iš jų tik dalis galėjo būti patenkinta. Reikia tačiau pastebėti, kad visas paskolų moksleiviams davimo reikalas pas mus nėra tinkamai sutvarkytas. Susivienijimas yra išskolines moksleiviams per aštuonis tukstančius dolerių, tuo supratimu, kad jie, mokslius pabaigę, paskolas gražins. Bet iki šiol buvo gražinta tik tai nedidelė tos sumos dalis.

Duodant moksleiviui paskolą, Centro sekretorius pasiūnia jam pasirašyti tam tikrą kvitą su pasižadėjimu paskolą atmokėti "į du metus laiko po užbaigimui mokslo". Ant tos popierio padeda savo parašus (nežinia, kaip liudininkai ar kaip garantuotojai) taip pat ir kuopos pirmininkas, kuopos išdininkas ir kuopos sekretorius.

Jeigu jau norima suteikti šitai tranzakcijai legalę vertę, tai reikėtų paimti iš moksleivio, gaunančio paskolą, ne tik patvirtinimą, bet ir notą (vekselį) — "promisory note", gal būt, dargi ne su vieno tikto moksleivio parašu, bet ir kokio kito atsakomojo asmens.

O jeigu nesitinkima, kad paskolės bus gražintos, tai geriau būtų jas susyk traktuoti, kaip stipendijas, t. y. kaip pašalpas iš SLA besimokinančiai mūsų jaunumenei. Šitai dalyką žiūrint, tektų jį sureguliuoti tam tikromis taisyklėmis, kad stipendijų davimas būtų tvarkomas bešališkai, ne pagal draugiškumus, giminingumą arba kitokiais sumetimais.

SLA organo redagavimas

Konstitucija uždėda Apšvietos Komisijai pareigą sekti ir prižiūrėti oficialaus SLA organo leidimą ir rūpintis, kad jįsai tarnautų Susivienijimo reikalams ir jo tikslams ("to guide and supervise the publication of the official organ of the Alliance and see that the same serves the objects of the Alliance" — Article VI, 8, f).

Sekant Tėvynę per šiuos dvejus metus, teko pastebėti, kad ji, bendrai imant, buvo vedama pažangia demokratine kryptimi, kuri atitinka SLA narių nusistatymui, pakartotinai pareikštam seimų rezoliucijose. Redaktoriaus darbas atliekamas rupestingai. Savaitinės žinių apžvalgos Tėvynėje daro ją įdomią kiekvienam skaitytojui. Raštų kalba paprastai buna lengva ir gyva.

Ne be to, kad prieš redaktorių nebutų buvę nusiskundimų iš kuopų arba kitokių organizacijos vienetų ir pašalinių asmenų. Nusiskundimų buvo keletas, bet formalių skundų, kuriuos būtų tekę Apšvietos Komisijai svarstyti, nebuvo, galima sakyti, nė vieno.

Skundėsi SLA 30 kp. sekretorius, pasiremdamas 7 apskričio nutarimu, kad organo redaktorių atsisaikęs dėti to apskričio protokolą. Jam pasiteiravus pas Apšvietos Komisijos pirmininką apie šitą reikalą, pirmininkas užklausk redaktorių, kuris prisiuntė visus dokumentus ir paaiškino, kad minėtame protokole eina kalba apie dalykus, kuriuos buvo išsprendusi Pildomoji Taryba. Apskričio suvažiavimas priėmė tarimą priešingą Pild. Tarybos patvarkymui, todėl redaktorių Jurgelionis atsiskak skelbti jį Tėvynėje, nes, kaip jįsai paaiškino Apšvietos Komisijos pirmininkui, tuo tarin u "buvo pažėdžiamas Pildomosios Tarybos autoritetas". Ir kadangi dalykas liėt Pild. Tarybą, tai redaktorių perstatė jį prez. F. J. Bagočiui, kuris redaktoriui patarė to protokolo nedėti. Apšvietos Komisijos pirmininkas apie tai parašė 30 kp. sekretoriui, ir daugiau šitas klausimas į komisiją negryžo.

Buvo prisiųstos Apšvietos Komisijos pirmininkui, tur but, tiktai informacijos tikslais, dvi rezoliucijos:

viena iš SLA 4 apskričio valdybos, antra — iš SLA 245 kuopos. Pirmoje išreiškiama papeikimas organo redaktoriui už "neigiamą vertinimą santvarkos Lietuvoje" ir pagyrimas "už pagerinimus SLA organe. Antroje rezoliucijoje protestuojama prieš redaktoriaus Jurgelionio "prieš-lietuvišką nusistatymą" ir "neteisingą narių informavimą" SLA Centro kėlimo klausimu. Kame tų rezoliucijų autoriai įžiūrėjo jų paminėtus redaktoriaus nusikaltimus, jie nenurodė. Todel imti kokią nors akciją del jų Apšvietos Komisijai nebuvo pagrindo.

Buvo gauta kopija SLA 2 apskričio sekretoriaus laiško, rašyto Tėvynės redaktoriui. Laiške nusiskundžiama, kad redaktorių iškraipęs apskričio protokolo turinį, dėdamas jį Tėvynėje, ir reikalaujama, kad SLA organas tarnautų visai SLA organizacijai, o ne redaktoriaus ir "mažos grupės asmenų norams, užsimojimams ir asmeniškiesiems tikslams". Į tą laišką atsakė pats redaktorių ir ginčas tuo pasibaigė.

Per prezidentą F. J. Bagočią vienas pašalinis asmuo skundėsi del redaktoriaus straipsnio, tilpusio SLA organe. Šituo klausimu atsakymą tam asmeniui buvo davęs prezidentas, nurodydamas jam, kad jįsai turi teisę reikalauti vietos organe atitaisyti klaidų, jeigu redaktoriaus straipsny buvo kas pasakyta neteisingai. Apšvietos Komisijos nariai prie to atsakymo neturėjo ką pridėti, nes klausimas daugiau nebuvo keliamas.

Redaktoriaus susikirtimai su viršininkais ir komisijomis

Bet Tėvynės redaktoriaus santikiai su SLA Pildomąja Taryba ir kai kuriomis kitomis įstaigomis, dėja, nebuvo sklandūs.

Pereitų metų liepos mėnesį įvyko aštrus redaktoriaus susikirtimas su Centro sekretorium, Dr. M. J. Viniku, ir Kontrolės Komisijos pirmininku, p. J. V. Grinium. Redaktorių Jurgelionis sumanė be Kontrolės Komisijos arba Pildomosios Tarybos autorizavimo paskelbti vieną Kontrolės Komisijos raportą, kurį ji buvo pateikusi Pildomajai Tarybai. Sekretorių pasipriešino, nurodydamas redaktoriui, kad tas dokumentas nebuvo skirtas spaudai ir pranešė telegramomis apie redaktoriaus sumanytą žingsnį kitiems Pildomosios Tarybos nariams, Kontrolės Komisijos pirmininkui (telefonu) ir Apšvietos Komisijos pirmininkui. Šiems asmenims įsikišus į redaktoriaus ginčą su sekretorium, raporto skelbimas buvo sulaukystas.

Bet redaktorių Jurgelionis parodė viešai savo nepasitenkinimą, palikdamas organo numerį, į kurį jįsai mėgino įdėti tą neautorizuotą paskelbimui dokumentą, tuščią vietą, su pastaba, kad tai esąs "cenzūros pėdsakas".

Tai atrodė panašu į šposą daugiau, negu į rimtą konfliktą. Niekas iš to incidento dalyvių formalių skundų prieš redaktorių, nei redaktorių prieš sekretorių nekėlė, ir taip dalykas praėjo. Bet pastaruoju laiku kalbos apie "cenzurą" Susivienijime jau skamba plačiai.

Tas redaktoriaus kaltinimas buvo, žinoma, neteisingas, nes kuomet organizacija per atitinkamas savo įstaigas sprendžia, kas galima, o kas negalima skelbti jos laikrašty, tai apie cenzurą čia negali būti kalbos. Žodis "cenzura", be to, lietuviškas primena spaudos laisvės slopinimą cariškoje Rusijoje; todėl pasakymas, kad Susivienijimo organas pateko po "cenzurą", kurios "pėdsaką" redaktorių net parodė skaitytojams, galėjo sukelti blogą nuomonę visuomenėje apie SLA ir jo viršininkus.

Dar aštresnių redaktoriaus susikirtimų su SLA viršininkais įvyko šiemet.

Vasario mėnesį Tėvynėje buvo įdėtas ilgas redaktoriaus straipsnis (editorialas) po antrašte "Išėjimas Sekamam Seimui". Apie įėjimą jame kalbama nedaug, bet labai plačiai nupasakojama apie SLA investimentus ir daroma įvairių kaltinimų buvusiems ir esantiems SLA Pildomosios Tarybos nariams. Prezidentas F. J. Bagočius, pastebėjęs tą straipsnį, kreipėsi į Apšvietos Komisiją, atskirais laiškais į kiekvieną jos narį, prašydamas juos pranešti Pildomajai Tarybai, ar jie laiką leistinu dalyku šitokių straipsnių talpinti organe. Jie savo nuomones Pild. Tarybai pareiškė.

Vasario pabaigoje, kuomet Pild. Taryba suvažiavo New Yorke ir paaiškėjo, kad ji negali savo ginčo su redaktorių gražiuoju užbaigti, buvo pakviesti į jos suvažiavimą Apšvietos Komisijos pirmininkas ir vienas narys — tur but, su ta mintim, kad tokiom umiam reikala privalo dalyvauti bent dauguma komisijos narių, jei del ekonomijos negalima sušaukti visos komisijos.

Į New Yorką nuvyko Apšvietos Komisijos pirmininkas P. Grigaitis ir narys M. Vaidyla. Jiems teko suvaidinti tarpininkų rolę, pasikalbant atskirai su redaktorių ir su Pildomosios Tarybos nariais. Dalyvavo tuose pasikalbėjimuose ir Kontrolės Komisijos nariai.

Buvo stengiamasi surasti būdą, kad redakcija galėtų sutartinai dirbti su Pild. Taryba ir kitomis SLA įstaigomis organizacijos labai, nekovodamos vienos

prieš kitas, bet kooperuodamos. Ir atrodė, kad pagrindas susitarimui buvo surastas, kuomet redaktorių Jurgelionis išreiškė sutikimą "nedėti organe kritiškų pastabų apie Pildomąją Tarybą ir jos narius arba SLA komisijas ir jų narius be jų žinios ir pritarimo". Panašią taisyklę SLA Pildomoji Taryba buvo padariusi dar prieš 10 su viršum metų ir SLA organas, bendrai, jos laikydavosi. Ją dabar atgaivinus ir papildžius, nesusipratimai tarpe redaktoriaus ir SLA viršininkų turėjo išnykti. Paėmusi tą taisyklę už pagrindą, Pildomoji Taryba su Apšvietos Komisijos pagelba suformulavo ir priėmė keletą patvarkymų apie organo redagavimą ir įgaliojo prezidentą prižiūrėti, kad jie būtų vykunami. Tų patvarkymų svarbesniuosius punktus paduosime toliau.

Tačiau, vos pasibaigė Pild. Tarybos suvažiavimas, kaip redaktorių Jurgelionis parašė kitą aštrų editorialą, kurio jau ir pats antgalvis yra atkreiptas prieš SLA viršininkus: "Kame Pildomoji Taryba galės pasitaistyti". Prezidentas Bagočius pareikalavo, kad tas straipsnis būtų išimtas iš Tėvynės ir pasiųstas Apšvietos Komisijos nariams spręsti, ar jįsai yra skelbtinas, ar ne. Sekančią savaitę redaktorių Jurgelionis parašė dar vieną editorialą: "Kam ta cenzura", kurį prez. Bagočius ir vėl sulaukė. Tuo gi tarpu pašalinėje spaudoje ir lapeliuose pasirodė sensacingi pranešimai, kad "cenzura smaigia SLA", ir kartu tekstas Jurgelionio straipsnių, kuriuos prezidentas buvo įsakęs nedėti Tėvynėje.

Aišku, kad šitokia padėtis yra visiškai nenormali ir labai kenksminga Susivienijimui. Apšvietos Komisija čia nieko negali pagelbėti, turėdama tiktai patariamąjį balsą, kurio gali nepaisyti nei organo redaktorių, nei Pildomoji Taryba. Jai įsikišus, tas piktas "cenzūros" priekaištai yra svaidomas ir jos adresu. Organo redaktoriaus santikiai su Pildomąja Taryba. Santikiams tarpe organo redaktoriaus ir kitų S. L. A. įstaigų sureguliuoti, pereitasis (40-as) seimas priėmė, beveik vienbalsiai, šitokią konstitucijos pataisą:

"SLA Apšvietos Komisija, pastebėjusi organe netinkamą redaktoriaus ėjimą pareigų, praneša apie tai Pildomajai Tarybai, kuri po bešališko ištýrimo gali sutvarkyti dalyką sulig savo nuožiuros".

Šitas įstatymas aiškiai pasako, kad galutinas žodis organo redagavimo tvarkyme priklauso SLA Pildomajai Tarybai. Bet Pildomoji Taryba įsikiša tik tai tuomet, kai jai praneša apie netinkamą redaktoriaus pareigų ėjimą Apšvietos Komisija.

O kuo vadovaujasi Apšvietos Komisija, sprendama, ar redaktorių savo pareigas atlieka "tinkamai", ar "netinkamai"? Konstitucija duoda jai tiktai vieną nurodymą, butent, žiūrėti, kad organas "tarnautų Susivienijimo tikslams" (straip. VI, 8, f). Taigi komisijos nuožiurai dirva palikta labai plati.

Nepasakyta, pagaliau, ar Apšvietos Komisijos pranešimas apie redaktoriaus pareigų ėjimo "netinkamumą" turi būti padarytas vienbalsiai ar dauguma balsų, ir kaip turi elgtis Pild. Taryba, kuomet komisijos nariai kiekvienas turi skirtingą nuomonę arba visai atsisako savo nuomones pareikšti.

Pild. Taryba, žinoma, visuomet gali, jei yra reikalas, pavartoti prieš redaktorių, kaip ir prieš kiekvieną SLA narį, tas disciplinarines priemones, kurias numato konstitucija paragrafuose apie SLA narių nusikaltimus ir bausmes. Bet su šituo klausimu Apšvietos Komisija neturi nieko bendro.

Kilus aukščiausias paminėtiems susikirtimams tarp SLA įstaigų, Pild. Taryba turėjo pilną galę ir net pareigą padaryti tvarką, nes tarpe seimų jį, o ne kas kitas, veikia viso Susivienijimo vardu. Savo suvažiavime jį padarė eilę patvarkymų, kurių svarbesnieji yra šie:

Geresniai sutvarkymui santikių tarp SLA organo redakcijos ir Pildomosios Tarybos bei pastoviuoju komisijų, redaktoriaus pareigos privalo būti aiškiai skiriamos nuo jo pareigų ir teisių, kaip atskiro SLA nario.

Redaktorių privalo nesikišti į kitų SLA viršininkų pareigas, išimant tuos atsitikimus, kuomet jam pavedama darbas ne jo tiesioginė srity; tačiau redaktoriaus santikiai su Pildomąja Taryba ir komisijomis turi būti visuomet paremti draugiško kooperavimo pagrindu.

Redaktorių neprivalo dėti į Tėvynę kritiškų pastabų apie Pildomąją Tarybą, komisijas ar jų narius be tų įstaigų arba jų narių žinios ir pritarimo.

Kilus ginčui klausimu, dėti ar nedėti kurį raštą, liečiantį Pildomąją Tarybą, jos narius ar bent kurią komisiją ir jos narius, dalykas yra pavedamas apsvastyti Apšvietos Komisijai, kuri savo nuomonę ir rekomendacijas pateikia galutinam Pildomosios Tarybos išsprendimui.

Organe neprivalo but dėdami straipsniai arba pranešimai, kurie iššaukia bereikalingus nesusipratimus tarpe narių, žemina Susivienijimo vardą visuomenėje, jo viršininkų reputaciją arba gali padaryti organizacijai finansinių nuostolių. Reikalui esant, prezidentas turi galę tokių raštų dėjimą sulaukyti ir pavesti gin-

čijamą klausimą išspręsti, kaip numatyta paskutiniam prieš šį paragrafą punkte.

Šitie patvarkymai buvo pradėti vykinti, bet, kilius triukšmū del tariamos "cenzūros", jų vykinimas pasiliovė. Tai yra reikalas ne Apšvietos Komisijos, bet Pildomosios Tarybos.

Kultūrinis darbas Susivienijime

SLA visuomet gausiai rėmė kultūrinį darbą Lietuvoje, bet savo kultūriniais reikalams jįsai nebuvo duosnus.

Švietimo darbe iniciatyvos parodė kai kurios SLA kuopos Naujojoje Anglijoje, įsteigdamos lietuvių kalbos mokyklas su finansine parama iš Pildomosios Tarybos. Jų pavyzdžiu galėtų pasekti ir kitos kuopos, ypač tose vietose, kur gyvuoja veiklus apskričiai ir yra inteligentiškų jėgų.

Pereitame seime buvo iškeltas skautų burių ir jaunimo klubių organizavimo sumanymas. Šitam tikslui buvo siuloma skirti "po 4 centus nuo nario kas mėnuo" iš Lėšų Fondo. Bet Lėšų Fondas visą laiką buvo ir šandien tebėra tuščias. Nesuradus lėšų, nėra prasmės tokius sumanymus ir svarstyti.

Centro sekretoriaus apskaičiavimu, Tėvynės leidimas dabar duoda apie keturis tukstančius dolerių deficito. Kas nors turi but daroma, kad arba padidėtų pajamos už laikraštį, arba sumažėtų jo išlaidos, nes kitiems reikalams tų pinigų, kuriuos nariai sumoka į Lėšų Fondą, irgi vos-ne-vos užtenka.

Tačiau svarbiausia už viską tai, kad pasiliautų kivrčiai ir vieši susikirtimai tarpe centralinių SLA įstaigų. Jie labai kenkia Susivienijimui ir puldo jo gerą vardą visuomenės akyse.

SLA Apšvietos Komisija:

P. Grigaitis, pirmininkas,
M. Vaidyla, narys.

16. Apšvietos Komisijos narys J. Miliauskas pasirošia išduoti mažumos komisijos raportą. J. Grigaitis įnešė, Bakanas parėmė, kad mažumos komisijos raportas nebutų skaitytas ir tik atsakoma į klausimus, jei tokie butų. Įnešimas priimtas. Adv. Grish įnešė, Chase parėmė Apšvietos Komisijos mažumos raportą priimti kaip išspausdintas Seimo Darbų Knygoje. Įnešimas priimtas.

SLA Apšvietos Komisijos Nario Raportas Keturiasdešimt Pirmam SLA Seimui Birželio 24 d., 1940 m., Chicago, Ill.

Gerbiameji Seimo Dalyviai:

Žinodamas, kad seimo laikas brangus ir nenorėdamas trukdyti seimo dalyvių savo raportu, bandysiu dalinai ir tik suglaustoj formoj pabrėžti iš savo dviejų metų darbuotės taip garbingoj SLA organizacijoj.

Ačiu SLA 40-tam seimui, užėmus man vietą Apšvietos Komisijoj visur ir visada atlikau savo pareigas greit ir sulig geriausiu savo supratimu. Delei sutrumpinimo raporto visus krivule savo atliktus ir kitus darbus bei susirašinėjimus, kurių turėjau labai daug, čionai nežymėsiu.

Nors labai nemalonu rašyti šis raportas atskirai nuo kitų Apšvietos Komisijos narių, bet susidėjus aplinkybėms taip, kad komisijos kiti du nariai turėjo skirtingą veikimą, ypač Apšv. Kom. pirm. Dr. P. Grigaitis buvo pakviestas P. T. suvažiavimam rugsėjo mėn. 1938 ir, kartu su Apš. Kom. nariu M. Vaidyla, kovo mėn. 1940 m. Ką minėti Apšv. Kom. nariai veikė Pildomosios Tarybos suvažiavimuose, aš nežinau, kaip nežinau ir delko jie buvo kvieisti į tuos P. T. suvažiavimus.

Turiu pasakyti, kad stebiuosi kuo SLA prez. F. J. Bagočius vadavosi kviesdamas du Apšv. Komisijos narius į Pildomosios Tarybos suvažiavimą kovo mėn., šių metų, ir mane, trečią Apšv. Komisijos narį, ignoruodamas-pašalindamas nuo pareigų nekvietė į suvažiavimą. Delei to parašiau straipsniuką į Tėvynę, kuris tilpo numerį 14 po antgalviu "SLA Apšv. Komisijos reikale".

SLA Organo Tėvynės Cenzura

Kaip jau visiems yra žinoma, mūsų organe Tėvynę paskutiniu laiku pasirodė cenzura. Sekdamas mūsų konstituciją, Skyrių VI, paragrafą 8-tą, subparagrafus a, c, f, aš, kaip Apšv. Komisijos narys, turėjau teisę žinoti ir spręsti apie mūsų organą, apie cenzuruojamus raštus. Nežinau kas cenzūros diktatorį sau įsisteigė ir delko tai slėpė nuo Apšv. Komisijos nario turinį cenzuruotų raštų, ką pamačiau tik vėliau pašalinėje spaudoje.

Delei Mūsų Organo Tėvynės

Turiu pasakyti, kad mūsų organą Tėvynę visada labai sekiau ir seku su didžiausia atyda. Mano supratimu, Pasaulio Įvykių Savaitinė Apžvalga ir kaip kuris šiaip straipsnis buvo vedamas per daug siaurai, partiviška kryptimi. SLA organizacijos paliestais reikalais mūsų redaktorių labai sugabiai ir labai gražiai vedė organą Tėvynę. Galima pasakyti, kad redaktorių Jurgelionis tai pirmas mūsų organo redak-

torius, kuris vyriškai ir drąsiai dryso pareikšti pamokinantį ir kritikos žodelį ir Pildomąjį Tarybą.

Tariu labai širdingą aciu Sveikatos Komissijai ir kitiems rašytojams, kurie savo naudingais ir pamokančiais raštais bei žiniomis iš kuopų veikimo užpildė mūsų organą Tėvynę.

Butų gerai, kad mūsų organas Tėvynę dar plačiau talpintų, plačiau skleistų tokius raštus, iš kurių mes galėtume mokintis, galėtume šviestis. Dėkime visi savo pastangas, kad mūsų organas būtų mūsų geriausias ir mylimiausias mokytojas ir kad netik SLA nariai, bet ir visi lietuviai skaitytų mūsų organą Tėvynę su pasigerėjimu ir su pasididžiavimu.

Juozas Miliauskas,
SLA Apšvietos Komissijos narys.

17. Prezidentas pastebė, kad prieš seimą stovėję Labdarybės Komissijos raportą priėmimas. Dr. Montvidas įnešė, Chase parėmė, kad Labdarybės Komissijos raportą neskaityti ir priimti kaip jis yra išspausdintas Seimo Darbų Knygoje pradedant 188 ir baigiant 199 puslapiais. Įnešimas priimtas.

SLA Labdarybės Komissijos Raportas

Keturiasdešimt Pirmam SLA Seimui

Birželio 24 d., 1940 m., Chicago, Ill.

Vykinimui kilnių Susivienijimo labdarinių tikslų yra įsteigtas atskiras Našlių ir Našlaičių Fondas, kuris palaikomas visų SLA narių mokesčiais po 20 centų metuose, o dabartinių naujų apdraudus skyrių nariai moka po 2c. mėnesy. Prie viršiminių narių mokesčių, kurie tą fondą sudaro, SLA seimai dar paskiria Tautiškų Centų dalį to fondo papildymui ir tuomet SLA seimo išrinktai Labdarybės Komissijai pavedama fondas globoti ir jame esamais pinigais, kaip organizacijos aukomis, sušelpiti našles, našlaičius ir į skaudžias gyvenimo sąlygas patekusius SLA narius.

Prašantiems, pašalpų teikimas daroma kuopoms bendradarbiaujant su Labdarybės Komissija. Kadangi šis fondas nėra turtingas ir pašalpų prašančių nemažai randasi, Labdarybės Komissija visuomet prašo kuopų pašalpos prašančių padėti tinkamai ištirti ir komissijai bešališkai raportuoti tam tikrose blankose, kurias gavusi Labdarybės Komissija patikrina ir pašalpos teikimą išsprendžia.

Bendrai pašalpų prašyta:

1938 m. prašymų gauta 79, pašalpų suteikta 71.

1939 m. prašymų gauta 95, pašalpų suteikta 93.

Bendros įeigos ir išmokėjimai:

Našlių ir Našlaičių Fondo Stovis

Metai	Įeigos	Išmokėjimai	Balansas gruodžio 31 d.
1939	\$2,725.61	\$3,806.00	\$5,121.80
1938	\$2,821.18	\$3,815.28	\$6,202.19

Dabar, gegužio mėnesy, 1940 m., yra išmokama pašalpa 71 nariui, sumoje \$375.00 mėnesy.

Čionai paduodame sąrašą tų asmenų, kuriems buvo mokėta pašalpa iš Našlių ir Našlaičių Fondo per pastaruosius du metus. Sąrašą paduodame pašalpą gaunančius ypatus vardas, kuopa, miestas, kokia pašalpa nutarta suteikti ir kiek pašalpos buvo išmokėta.

Surašas narių, kurie gavo pašalpos iš N. ir N. Fondo nuo sausio 1 d., 1938 m. iki sausio 1 d., 1940 m.

1. E. Futkevičienė —	1 kp., Edwardsville, Pa. 6 mėn. po \$5.00 — \$30.00
2. J. Ivanauskas —	1 kp., Edwardsville, Pa. 12 mėn. po \$5.00 — 60.00
3. V. Skirmontas —	1 kp., Edwardsville, Pa. 6 mėn. po \$5.00 — 30.00
4. O. Kaknevičienė —	7 kp., Pittston, Pa. 6 mėn. po \$5.00 — 30.00
5. J. Tamulionienė —	7 kp., Pittston, Pa. 6 mėn. po \$5.00 — 30.00
6. M. Bekerienė —	11 kp., Waterbury, Conn. 7 mėn. po \$5.00 — 35.00
7. J. Gečius —	14 kp., Cleveland, Ohio 6 mėn. po \$5.00 — 30.00
8. P. Sungailienė —	18 kp., Westville, Ill. 3 mėn. po \$5.00 — 15.00
9. A. Bendikienė —	18 kp., Westville, Ill. 5 mėn. po \$5.00 — 25.00
10. M. Levickienė —	18 kp., Westville, Ill. 6 mėn. po \$5.00 — 30.00
11. O. Raulinaitienė —	18 kp., Westville, Ill. 8 mėn. po \$5.00 — 40.00
12. O. Krauciūnienė —	367 kp., Port Chester, N. Y. 6 mėn. po \$5.00 30.00
13. T. Karpauskienė —	23 kp., Shenandoah, Pa. 17 mėn. po \$5.00 — 85.00
14. U. Ragažinskienė —	23 kp., Shenandoah, Pa. 6 mėn. po \$5.00 — 30.00
15. J. ir A. Mizarai —	23 kp., Shenandoah, Pa. 11 mėn. po \$5.00 — 55.00
16. P. Burdžius —	29 kp., Westville, Ill. 8 mėn. po \$5.00 — 40.00
17. D. Jocius —	29 kp., Westville, Ill. 6 mėn. po \$5.00 — 30.00
18. J. Veversis —	29 kp., Westville, Ill. 3 mėn. po \$5.00 — 15.00
19. P. Giegžmienė —	30 kp., Scranton, Pa. 13 mėn. po \$5.00 — 65.00
20. Z. Bartašienė —	31 kp., Auburn, Me. 6 mėn. po \$5.00 — 30.00

21. V. Lugauskas —	33 kp., Miners Mills, Pa. 3 mėn. po \$5.00 — 15.00
22. K. Aresonas —	33 kp., Miners Mills, Pa. 3 mėn. po \$5.00 — 15.00
22. M. Kapočiūnė —	33 kp., Miners Mills, Pa. 6 mėn. po \$5.00 — 30.00
24. A. Balutis —	33 kp., Miners Mills, Pa. 6 mėn. po \$5.00 — 30.00
25. J. Grybiūnė —	35 kp., Wilkes Barre, Pa. 19 mėn. po \$5.00 95.00
26. A. ir E. Pranskevičiai —	35 kp., Wilkes Barre, Pa. 6 mėn. po \$5.00 — 30.00
27. O. Bulotienė —	35 kp., Wilkes Barre, Pa. 18 mėn. po \$5.00 90.00
28. L. Babkus —	36 kp., Chicago, Ill. 14 mėn. po \$5.00 — 70.00
29. M. Grimailienė —	36 kp., Chicago, Ill. 6 mėn. po \$5.00 — 30.00
30. E. Klimaitienė —	36 kp., Chicago, Ill. 13 mėn. po \$5.00 — 65.00
31. O. Dubinskienė —	38 kp., Brooklyn, N. Y. 6 mėn. po \$5.00 — 30.00
32. R. Bartašiūnienė —	38 kp., Brooklyn, N. Y. 6 mėn. po \$5.00 — 30.00
33. J. Šlekienė —	39 kp., Gilberton, Pa. 12 mėn. po \$5.00 — 60.00
34. A. Varsienė —	40 kp., Pittsburgh, Pa. 2 mėn. po \$10.00 — 20.00
35. K. Pockevičius —	40 kp., Pittsburgh, Pa. 2 mėn. po \$14.00 — 20.00
36. K. Nagienė —	54 kp., McAdoo, Pa. 8 mėn. po \$5.00 — 40.00
37. P. Petronis —	60 kp., Grand Rapids, Mich. 12 mėn. po \$5.00 60.00
38. V. Giraitis —	60 kp., Grand Rapids, Mich. 2 mėn. po \$10.00 ir 12 mėn. po \$5.00 — 80.00
39. J. Sarlauskas —	62 kp., Lorain, Ohio 12 mėn. po \$5.00 — 60.00
40. E. Pivoriūnienė —	63 kp., Chicago, Ill. 6 mėn. po \$5.00 — 30.00
41. I. Paskėvičius —	67 kp., Luzerne, Pa. 6 mėn. po \$5.00 — 30.00
42. E. Kuipeliūnė —	74 kp., So. Chicago, Ill. 6 mėn. po \$5.00 — 30.00
43. K. Rimienė —	77 kp., Rockford, Ill. 1 mėn. po \$5.00 — 5.00
44. O. Berniackienė —	79 kp., Pittston, Pa. 5 mėn. po \$5.00 — 25.00
45. V. Petrauskienė —	79 kp., Pittston, Pa. 11 mėn. po \$5.00 — 55.00
46. A. Burdžilauskas —	82 kp., Pana, Ill. 3 mėn. po \$5.00 — 15.00
47. O. Šimkienė —	88 kp., E. St. Louis, Ill. 12 mėn. po \$5.00 — 60.00
48. A. Papiekiūnė —	90 kp., Bridgeville, Pa. 6 mėn. po \$5.00 — 30.00
49. O. Rimienė —	90 kp., Bridgeville, Pa. 12 mėn. po \$5.00 — 60.00
50. U. Nakutienė —	92 kp., Courtney, Pa. 12 mėn. po \$5.00 — 60.00
51. O. Savickienė —	93 kp., Carnegie, Pa. 6 mėn. po \$5.00 — 30.00
52. P. Kalėda —	94 kp., Zeigler, Ill. 4 mėn. po \$5.00 — 20.00
53. U. Jacevičienė —	95 kp., Coal Center, Pa. 3 mėn. po \$5.00 — 15.00
54. M. Niderstroša —	103 kp., Johnston City, Ill. 6 mėn. po \$5.00 30.00
55. A. Kričina —	110 kp., Plains, Pa. 12 mėn. po \$5.00 — 60.00
56. M. Bagonienė —	110 kp., Plains, Pa. 12 mėn. po \$10.00 — 120.00
57. J. Šeštakauskas —	110 kp., Plains, Pa. 12 mėn. po \$5.00 — 60.00
58. M. Mieliūskas —	110 kp., Plains, Pa. 6 mėn. po \$5.00 — 30.00
59. J. Valasevičienė —	110 kp., Plains, Pa. 12 mėn. po \$5.00 — 60.00
60. J. Brazas —	110 kp., Plains, Pa. 17 mėn. po \$5.00 — 85.00
61. J. Kulikauskienė —	110 kp., Plains, Pa. 17 mėn. po \$5.00 — 85.00
62. M. Beržanskas —	114 kp., W. Hazleton, Pa. 3 mėn. po \$5.00 — 15.00
63. M. Tolubienė —	115 kp., Wilkes Barre, Pa. 1 mėn. po \$5.00 5.00
64. M. Packevičienė —	115 kp., Wilkes Barre, Pa. 3 mėn. po \$5.00 15.00
65. M. Stulpeliūnė —	119 kp., Taylorville, Ill. 12 mėn. po \$5.00 — 60.00
66. K. Rugis —	122 kp., Chicago, Ill. 14 mėn. po \$5.00 — 70.00
67. M. Šiškienė —	124 kp., Hartford, Conn. 12 mėn. po \$5.00 — 60.00
68. J. Andrevičius —	124 kp., Hartford, Conn. 10 mėn. po \$5.00 50.00
69. J. Kvedaras —	125 kp., Bellwood, Ill. 6 mėn. po \$5.00 — 30.00
70. A. Karkauskienė —	126 kp., New York, N. Y. 18 mėn. po \$5.00 90.00
71. V. Kamstakienė —	126 kp., New York, N. Y. 4 mėn. po \$5.00 — 20.00
72. M. Beckeris —	126 kp., New York, N. Y. 17 mėn. po \$8.00 136.00
73. S. Kunauskas —	pav. kp., Birmingham, Mich. 6 mėn. po \$5.00 30.00

74. V. Kumeta —	pav. kp., Paulsboro, N. J. 6 mėn. po \$5.00 — 30.00
75. K. Vaišniūnė —	128 kp., Carnegie, Pa. 6 mėn. po \$5.00 — 30.00
76. E. Smitienė —	132 kp., Seltzer City, Pa. 6 mėn. po \$5.00 — 30.00
77. M. Aidukaitienė —	132 kp., Seltzer City, Pa. 6 mėn. po \$5.00 — 30.00
78. J. Taujauskienė —	136 kp., Cleveland, Ohio 2 mėn. po \$5.00 — 10.00
79. P. Levanavičienė —	136 kp., Cleveland, Ohio 6 mėn. po \$5.00 — 30.00
80. J. Kožičius —	141 kp., So. Fork, Pa. 12 mėn. po \$5.00 — 60.00
81. J. Kukevičius —	144 kp., Saginaw, Mich. 12 mėn. po \$5.00 — 60.00
82. J. Stadalmikas —	144 kp., Saginaw, Mich. 7 mėn. po \$5.00 — 35.00
83. L. Gaubienė —	147 kp., Girardville, Pa. 6 mėn. po \$5.00 — 30.00
84. A. Bujauskas —	155 kp., Bend, Ill. 2 mėn. po \$10.00 — 20.00
85. A. Mičiūliūnė —	155 kp., Bend, Ill. 11 mėn. po \$5.00 — 55.00
86. V. Gedaminkas —	158 kp., Springfield, Ill. 12 mėn. po \$5.00 — 60.00
87. P. Vokietaitienė —	158 kp., Springfield, Ill. 12 mėn. po \$5.00 — 60.00
88. J. Jaudagienė —	158 kp., Springfield, Ill. 12 mėn. po \$5.00 — 60.00
89. M. Lietukas —	158 kp., Springfield, Ill. 19 mėn. po \$5.00 — 95.00
90. J. Juozapaitienė —	158 kp., Springfield, Ill. 6 mėn. po \$5.00 — 30.00
91. M. Elčienė —	158 kp., Springfield, Ill. 3 mėn. po \$5.00 — 15.00
92. M. Kudiniūnė —	164 kp., Frackville, Pa. 3 mėn. po \$5.00 — 15.00
93. M. Sirockienė —	164 kp., Frackville, Pa. 6 mėn. po \$5.00 — 30.00
94. C. Leonavičius —	168 kp., Stamford, Conn. 6 mėn. po \$5.00 — 30.00
95. E. Beliuskevičienė —	168 kp., Stamford, Conn. 6 mėn. po \$5.00 — 30.00
96. P. Pustila —	168 kp., Stamford, Conn. 6 mėn. po \$5.00 — 30.00
97. J. Aleksevičius —	172 kp., Duquesne, Pa. 5 mėn. po \$5.00 — 25.00
98. M. Urbalonienė —	173 kp., Lowell, Mass. 12 mėn. po \$10.00 — 120.00
99. P. Paleckis —	180 kp., Buckner, Ill. 17 mėn. po \$5.00 — 85.00
100. A. Dudinskis —	181 kp., Herrin, Ill. 12 mėn. po \$5.00 — 60.00
101. P. Mačiulis —	187 kp., Silver Creek, Pa. 10 mėn. po \$5.00 50.00
102. A. Zagurskienė —	192 kp., New Kensington, Pa. 10 m. po \$5.00 50.00
103. J. Virbickienė —	192 kp., New Kensington, Pa. 9 m. po \$5.00 45.00
104. S. Misiukonienė —	192 kp., New Kensington, Pa. 13 m. po \$5.00 65.00
105. I. Ivoškievičius —	192 kp., New Kensington, Pa. 20 m. po \$5.00 100.00
106. M. Kavaliauskienė —	203 kp., Pittston, Pa. 12 mėn. po \$5.00 — 60.00
107. M. Dignaitienė —	203 kp., Pittston, Pa. 12 mėn. po \$5.00 — 60.00
108. A. Skiečienė —	203 kp., Pittston, Pa. 12 mėn. po \$5.00 — 60.00
109. L. Mažiškievičius —	203 kp., Pittston, Pa. 6 mėn. po \$5.00 — 30.00
110. A. Kašinskis —	211 kp., Mahanoy City, Pa. 12 mėn. po \$5.00 60.00
111. P. Bušaitienė —	211 kp., Mahanoy City, Pa. 5 mėn. po \$10.00 50.00
112. A. Malinauskienė —	212 kp., Kenosha, Wis. 12 mėn. po \$5.00 — 60.00
113. J. Pocienė —	212 kp., Kenosha, Wis. 12 mėn. po \$5.00 — 60.00
114. F. Kvedariūnė —	212 kp., Kenosha, Wis. 12 mėn. po \$5.00 — 60.00
115. K. Mončinskis —	214 kp., St. Louis, Mo. 15 mėn. po \$5.00 — 75.00
116. J. Alenskis —	218 kp., Middleport, Pa. 12 mėn. po \$5.00 — 60.00
117. V. Karalius —	226 kp., Chicago, Ill. 19 mėn. po \$5.00 — 95.00
118. A. Gaubienė —	226 kp., Chicago, Ill. 6 mėn. po \$5.00 — 30.00
119. M. Kuklienė —	230 kp., Sheatown, Pa. 12 mėn. po \$5.00 — 60.00
120. J. Krušinskis —	230 kp., Sheatown, Pa. 9 mėn. po \$5.00 — 45.00
121. M. Stankevičienė —	230 kp., Sheatown, Pa. 12 mėn. po \$5.00 — 60.00
122. M. Sarpalėnė —	230 kp., Sheatown, Pa. 12 mėn. po \$5.00 — 60.00
123. A. Daniunas —	233 kp., Mohawk, N. Y. 18 mėn. po \$5.00 — 90.00
124. S. Rukūžienė —	233 kp., Mohawk, N. Y. 11 mėn. po \$5.00 — 55.00
125. M. Kanapkienė —	246 kp., Plymouth, Pa. 12 mėn. po \$5.00 — 60.00
126. J. Paulius —	252 kp., Muskegon Heights, Mich. 10 mėn. po \$5.00 — 50.00

127. M. Sidabrienė —	254 kp., Madison, Ill. 12 mėn. po \$5.00 — 60.00
128. P. Maslauskas —	257 kp., Peoria, Ill. 6 mėn. po \$5.00 — 30.00
129. K. Mačiūda —	260 kp., Chicago, Ill. 8 mėn. po \$5.00 — 40.00
130. J. ir L. Aimanai —	266 kp., Castle Shannon, Pa. 6 mėn. po \$5.00 30.00
131. O. Zarankienė —	266 kp., Castle Shannon, Pa. 6 mėn. po \$5.00 30.00
132. O. Dambrauskienė —	267 kp., Wyoming, Pa. 6 mėn. po \$5.00 — 30.00
133. J. Strazdienė —	267 kp., Wyoming, Pa. 11 mėn. po \$5.00 — 55.00
134. J. Spudvilas —	273 kp., Calumet City, Ill. 5 mėn. po \$5.00 25.00
135. O. Mažeikienė —	274 kp., Spring Valley, Ill. 6 mėn. po \$5.00 30.00
136. K. Mularskienė —	275 kp., Springfield, Ill. 6 mėn. po \$5.00 — 30.00
137. J. Bakaitienė —	293 kp., Wilsonville, Ill. 6 mėn. po \$5.00 — 30.00
138. O. Bielskienė —	293 kp., Wilsonville, Ill. 2 mėn. po \$5.00 — 10.00
139. J. Matalavičius —	295 kp., Granville, Ill. 9 mėn. po \$5.00 — 45.00
140. L. Valaitienė —	297 kp., Greenfield, Mass. 6 mėn. po \$5.00 — 30.00
141. O. Vedeckienė —	301 kp., Cicero, Ill. 10 mėn. po \$5.00 — 50.00
142. M. Skrabulis —	303 kp., Shenandoah, Pa. 7 mėn. po \$5.00 35.00
143. V. ir M. Kreivėnai —	311 kp., W. Frankford, Ill. 2 mėn. po \$5.00 10.00
144. J. Butkevičienė —	318 kp., Worcester, Mass. 9 mėn. po \$5.00 45.00
145. Z. Žukauskienė —	318 kp., Worcester, Mass. 12 mėn. po \$5.00 60.00
146. O. Minkeliūnė —	323 kp., Glendale, Pa. 12 mėn. po \$5.00 — 60.00
147. M. Delkienė —	323 kp., Glendale, Pa. 12 mėn. po \$10.00 ir 7 mėn. po \$5.00 — 155.00
148. S. Gudaitis —	325 kp., Terryville, Conn. 12 mėn. po \$10.00 120.00
149. O. Rupkienė —	352 kp., Detroit, Mich. 6 mėn. po \$5.00 — 30.00
Kanceliuotas pašalpos čekis —	5.00

Viso ————— \$6,941.00

SLA Pildomosios Tarybos suteiktos pašalpos:
P. Sausanavičius, 13 kp., Minersville, Pa.
(Pomirtinė) išmokėta sulig Pildomosios Tarybos
nutarimo ————— \$300.00

Išlyginimas buvusio 13 kp., Minersville, Pa.,
sektoriaus padarytų trukumų išmokėta sulig
Pildomosios Tarybos nutarimo ————— 30.28

Auka iš N. ir N. Fondo Simai Misikevičienėi,
našlei, poeto Juliaus Misikevičiaus žmonai
išmokėta sulig Pild. Tarybos nutarimo — 25.00

Auka iš N. ir N. Fondo sušelpimui Klaipėdos
tremtinių ————— 300.00
Auka iš N. ir N. Fondo SLA veteranui, D.
Bočkui, išmokėta sulig SLA 39 seimo nutarimo 25.00

Viso ————— \$7,621.28

Virstelpiančios skaitlinės parodo, kad pereitais
dvejais metais iš šio fondo išmokėta \$1,305.28 da-
giau, negu pirmesniais dvejais metais, bet tuo pačiu
sykiu ir fondo įeigos buvo didesnės sumoje \$512.46.

Išmokėjimų eilėje pastebėtina \$300.00 pomirtinės
išmokėjimas SLA 13 kuopos nariui, P. Sausanavičiui
už jo mirusią žmoną, Pranę Sausanavičienę. Narsė mi-
rė sirgusi tik 4 dienas ir del sunkių gyvenime aplin-
kybių buvo skolinga už 4 mėnesius, turėdama apdrau-
dos \$600.00. Kadangi šeima liko vargingoje padėty,
kuopa kreipėsi į Pildomąją Tarybą, prašydama ras-
ti galimybę bent vėlonės palaidojimo lėšas padengti.
Atsižvelgiant į tai, Pildomoji Taryba ir nutarė pusę
pomirtinės, \$300, išmokėti iš Našlių ir Našlaičių Fon-
do.

Vokietijai Klaipėdą atplėšus nuo Lietuvos, daugelis
klaipėdiečių lietuvių pabėgo į Lietuvą, likdami be
pastogės ir be maisto. Jų likimas buvo skaudus, var-
gingas ir reikalaujantis skubios pagalbos. Lietuvos
generaliam konsuliui, p. J. Budriui, atsikreipus su pra-
šymu suteikti auką, kaip pagalbą Klaipėdos Lietu-
vams pabėgėliams šelpiti, Pildomoji Taryba nutarė
paaukoti \$300.00 iš Našlių ir Našlaičių Fondo.

Taipgi Pildomosios Tarybos nutarimu buvo išmo-
kėta Našlių ir Našlaičių Fondo pinigais SLA 13 ku-
pos trukumai, sumoje \$30.28, našlei S. Misikevičienėi
auka \$25.00 ir SLA veteranui D. Bočkui auka \$25.00.

Raporto skaitlinės rodo, kad per pereitais du me-
tus Labdarybės Komissija suteikė iš šio fondo pašal-
pas 149 nelaimėse esantiems lietuviams. Nors tokio
skaitliaus šelpimas yra ludnu reiškinys, bet sykiu tu-
ri džiuginančią prasmę tame, kad mūsų organizacijos
nariai supranta šių darbų kilnią idėją ir išgali išties-
ti pagalbos ranką savo broliams ir seserims nelaimėje
esantiems.

SLA Labdarybės Komissija:

Dr. M. J. Vinikas,

V. J. Kolliūnė,

M. Paukštienė.

(Bus daugiau)

Žinios iš Lietuvos

LIETUVOS NEBĖRA.

Tie šuneliai, kurie vis lojo už Maskvą, atsiekę ko jie taip labai norėjo.

Amžina gėda tebuna jų vardams ir visai jų šuniškai giminei.

Lietuvos nebėra.

Pranešimai, kurie telpa šiame puslapyje, buvo atsiųsti tos naujosios Lietuvos "valdžios", kuri turėjo patarnauti kraugerinagai Maskvai, kaip Judošius. Šių jų veidmaningų raštų neišmetame iš šio puslapio tik todėl, kad iš jų dabar taip aiškiai matyt jų begėdiška klasta.

Judošius atliko savo. Kraugerui Judošius nebebus reikalingas. Bet tarp lietuvių jis amžinai nešios Judošiaus dėmę.

Lietuvos nebėra.

Tie žodžiai giliausiu skausmu perveria kiekvieno lietuvių širdį. Klaiku yra net pamąstyti, kokių kančių susilauks lietuvių tautos žmonės, tapę kraugerinagausio diktatoriaus vergais. Jie bus kankinami, jie bus kalinami, jie bus likviduojami ir pjaunami ir jie niekam apie tai negalės pasiskųsti. Kas kitą syk buvo Lietuva, dabar bus užkaltas grabas.

Lietuvos nebėra.

Čia Amerikoje ir visur išėivijoj mes nešiosime gedulą savo širdyse kol tik Lietuva bus kraugerių vergijoj. Lietuvos liudėsiui ir mūsų liudėsiui užjaučia visi geri žmonės pasauly.

Sveikatos ministeris rupinasi žmonių sveikata

Sveikatos ministeris Dr. L. Koganas apie artimiausius vyriausybės uždavinius sveikatos srityje pareiškė, kad viskas bus daroma, kad žmonių gydymas turėtų būti atliekamas nemokamai, visiems prieinamai ir kvalifikuotai. Artimiausiu laiku bus įvesta nemokamas gydymas visose Lietuvos Respublikos ambulatorinėse įstaigose ir bus stengiamasi ligoninėse, sanatorijose gydymą teikti neturtingiems visiškai dovanai, vidutinio pajūgumo gyventojams už labai mažą atlyginimą, o turtingiesiems atlyginimą net pakelti. Toliau — praplėsti gydymo tinklą, kad ir tolimiausiam užkampy kiekvienas gyventojas galėtų gauti prieinamą ir kvalifikuotą medicinos pagalbą. Daug darbo laukia kovoj su socialinėmis ligomis (tuberkulioze, trachoma, venerinėmis ligomis), motinos bei vaiko apsaugos srityse ir socialinio draudimo klausime. Turės būti įvestas draudimas nuo senatvės ir invalidumo. Visai užleistą mokyklų medicinos

klausimas. Teks labai energingai parengti gydymojo personalo kadrus. Tam tikslui numatyta medicinos fakultetų perimti Sveikatos Ministerijos žinion. Beveik visiškai neturėta sanitarinės propagandos. Tai reikės išnaujo organizuoti, nes be propagandos neįmanoma į šį darbą įtraukti platesnės visuomenės ir liaudies.

Neigta Smetonos paveikslą

Pašto valdyba įsakė visiems paštam nepardavinėti pašto ženklų su A. Smetonos atvaizdu. Žmonės nebeįsistatė sielabrinų pinigų su Smetonos paveikslu. E.

Saugumo direktorius

Valstybės Saugumo departamento direktorium paskirtas Antanas Sniečkus. Saugumo policijos viršininku — Jonas Zdanavičius, o kriminalinės policijos viršininku Petras Vitulskis.

Nauju žemės ūkio departamento direktorium vieton agr. Tiškaus paskirtas agr. Alfonsas Žukauskas. E.

Vidaus reikalų ministerio kalba

Birželio 22 d. vakare vidaus reikalų ministeris M. Gedvilas per radio pasakė tokią kalbą: "Lietuvos Respublikos piliečiai! Savo, kaip vidaus reikalų ministerio ir visos vyriausybės vardu noriu padaryti šį pareiškimą. Nusikračius senosios režimo, visame krašte vyrauja visiškai tvarka bei rimtis ir reikiama didžiausias džiaugsmas dėl naujosios Lietuvos Vyriausybės sudarymo. Tai rodo šimtai gaunamų telegramų ir sveikinimų, kuriose plačiausiai liaudies sluoksniai pareiškia visišką savo ištikimumą ir siulo besąlyginę paramą Respublikos Prezidento Justo Paleckio vadovavimui.

Tačiau sąryšis su valstybės gyvenimo pasisukimo nauja kryptimi, iškyla ir daugelis įvairiausių gaudų, visiškai nieku nepagrįstų ir dažniausiai perdem fantastiškų. Butų beprasmiška juos visus čia dementuoti. Užtenka tik pasakyti, kad jie visi daugiausiai skleidžiami arba dėl nesąmoningumo, arba aiškių naujosios vyriausybės priešų,

kad sutrukdytų krašto rimtį ir išmūstų gyvenimą iš normalios, nuoseklios persitvarkymo vagos. Visi piliečiai kviečiami neklausyti jokių provokacinių gaudų, o pasitikėti ir vadovautis tik oficialiai patvirtintais vyriausybės ir jos organų pranešimais. Visi piliečiai privatinę nuosavybę ar turta niekas nesikėsina. Raudonoji armija atėjo į mūsų kraštą ne mūsų gyvenimo santvarkos pakeisti, ar vykdyti kokią okupaciją, o tik apsaugoti mūsų nuo karo pavojaus ir padėti išlaikyti savo nepriklausomybę.

Todėl tiek mūsų vyriausybės, tiek mūsų Didžiajam Sąjungininkui pirmiausias uždavinys sudaryti kiek galima normaliosnį įvykių eigą, ir šį pagrindinio svarbumo uždavinį visi piliečiai turi besąlygiškai šiuo metu vykdyti". E.

Atleidimai ir pakeitimai

Naujoji vyriausybė padarė visą eilę pakeitimų administracijos viršūnėse. Svetimo ministerio įsakymu, Respublikos Prezidentui patvirtinus, atleisti: Svetimo Ministerijos general. sekretorius K. Masiliūnas, Pradžios Mokslo Departamento direktorius M. Kviklys ir Vidurinio Mokslo Depart. dir. L. Vaitekūnas. Jų vieton paskirti: gen. sekretorium Juozas Žiugžda, kuris laik. eina ir Vidur. Mokslo Departamento direktoriaus pareigas; Pradžios Mokslo Departamento direktorium V. Žilionis; Kultūros Departamento direktorium vieton S. Soblio paskirtas Petras Juodelis.

Finansų Ministerijos gen. sekretorium vieton dr. Cesevičiaus paskirtas J. Vaišnoras. Valstybės kontrolierium vieton atleisto inž. Šakenio (kuris buvo ir paleisto seimo pirmininkas) paskirtas inž. J. Mašiotas. Vidaus Reikalų Min. Savivaldybių Dep-to direktorium paskirtas V. Knyva.

Kariuomenės vadovybė, kaip pabėgusius išbraukė iš Lietuvos kariuomenės karininkų sąrašo šiuos karininkus: brig. gen. Kazį Musteikį, buv. krašto apsaugos ministerį pulk. Juozą Musteikį, buv. kariuomenės štabo rikiuotės skyriaus viršininką ir gen. št. pulk. lt. Stepą Žukaitį, buvusį Respublikos Prezidento asmens adjutantą.

Respublikos Prezidento aktu, birž. 20 d. panaikintas kar. mokyklos pavadinimas A. Smetonos vardu ir panaikinta tos mokyklos "šefo" vėliava; dabar mokykla vadinsis Lietuvos Karo Mokykla. Svetimo ministerio aplinkraščiu iš visų mokyklų ir kt. šviet. Ministerijos įstaigų, knygynų, skaityklų ir bibliotekų pašalinami visi A. Smetonos raštai.

Respublikos Prezidento aktu, Šaulių Sąjungos vad. pulk. Pranas Saladzius jo paties prašymu paleistas atsargon. š. S-gos pareigas laikinai eiti paskirtas gen. štabo viršininkas pulk. lt. Zukas. Kariuomenės štabo rikiuotės skyriaus viršininko pareigas laikinai pavesęs kar. štabo III skyriaus viršininkui gen. št. pulk. A. Šovai. Be to atleisti iš einamųjų pareigų į atsargą 9 pėstininkų pulko vad. gen. št. pulk. Gaučas ir pulk. lt. Kirlys.

Sveikatos ministerio pareigų pradėdamas nemokamas žmonių gydymas ambulatorijoje. Atleistas iš pareigų Kau-

no s. d. kalėjimo virš. H. Šalcauskis.

Kauno miesto savivaldybė skubiai pradeda statyti visą eilę mažų butų kolonijų darbininkams.

Vid. reikalų ministerio pareigų tuojuo sustabdomas lenkiškų filmų demonstravimas Lietuvos kinuose. E.

Vilniuje uždarė du lenkų laikraščius

Uždaryti du lenkų kalba eję laikraščiai "Nowe Slowo" ir "Kurjer Wilenski". Pastarasis už nelojalumą ir kiršinimą dar gavo 3,000 litų arba 3 mėnesių kalėjimo bausmę. Vilniečiai su dideliu pasitenkinimu priėmė ministerių Gedvilos ir Mickio per radio pasakytas kalbas. Visose srityse Vilniuje darbas vyksta normaliai, be jokių susitrukdyimų. Ukininkai į rinką veža įvairių prekių, o krautuvėse jų pilnos lentynos. Rytų Lietuvoje dirba per 1,000 darbininkų miškuose. Dabar įsiekoma priemonių pagerinti jų darbo sąlygas ir dar padidinti dirbančiųjų miškuose skaičių.

Prieš pat vyriausybės pasikeitimą buvo numatyta likviduoti dalį Vilniaus ligoninių ir sumažinti jų tarnautojų skaičių. Dabar ligoninių mažinimas sustabdytas, o atleistiems tarnautojams pranešta, kad jie galės grįžti į savo tarnybas. E.

Kariuomenė stovės tėvynės sargyboje

Krašto apsaugos ministeris ir kariuomenės vad. div. gen. Vitkauskas įsakyme kariuomenei pareiškė: "Šių dienų pasaulinio masto įvykiuose mūsų tauta ir valstybė pergyvena reikšmingus istorinius laikus. Musų kariuomenė ir toliau stovės tėvynės sargyboje ir tvirtai vykdys musų vyriausybės pavestus uždavinius tiek ginant krašto laisvę, tiek saugant tvarką viduje, tiek draugiškai bendradarbiaujant su SSSR kariuomene. Įsakau visiems kariams tvirtai ir atsidėjus vykdyti savo tarnybinę pareigą. Reikalauju iš visų karių ramybės, tvarkos, darbo ir gražaus santikiavimo su SSSR kariais". E.

Didelė sausra

Kaip žiema buvo nepaprastai šalta, taip šiemet vasara Lietuvoje labai sausa. Nuo ankstybo pavasario iki Joninių kai kuriose vietose veik visiškai dar nelijo. Rugiai žymioj daugumoj atrodo geri, bet vasaros jūr pievos yra smarkiai atsilikę, o sausos, smėlėtos vietose, ypatingai Vilniaus krašte ir visai menki žmonės su dideliu pasilgimu laukia lietaus. E.

Dar atleidimai

Iš pareigų atleistas vidaus reikalų vice ministeris Pr. Barkauskas, taip pat atleistas Darbo Rumų pirmininkas Pr. Šulaitis. Jo pareigas laikinai eina direktorius Bajorinas. E.

Nauji leidiniai

Lietuvos knygų leidyklos paskutiniu laiku išleidžia visą eilę didesnių veikalų. Sakalas išleidžia prof. Vinco Krėvės-Mickevičiaus apysakas "Šiaudinė pastogė", Spaudos Fondas — jauną jo veikalą "Lau-mės liaudies padavimuose", A. Venclovos keliųjų įspūdžių po Europą "Per kalnus, ežerus ir miškus" ir Justo Paleckio Frolovo knygos "Mano pažintys su gyvuliais" vertimą, be to A. Venclovos įžymią Knuto Hamsuno knygą "Didysis rogių kelias". Prof. Zenovas Ivinskis baigia rašyti mokslinį veikalą "Lietuvos prekyba su Prūsais XVI šimt-metyje" ir kartu su Dr. A. Šapoka ruošia spaudai naują papildytą "Lietuvos istorijos antrą leidinį. E.

Kuopų susirinkimai

NEW YORK, N. Y. — SLA 126 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks rugpjūčio 2 dieną, 8 valandą vakare, SLA Centro Raštinėje, 307 W. 30-th St., New York City. Visi nariai ir narės malonėkite prisibiti ir užsimokėti mėnesines mokesčius, kad neliktumet suspenduoti, o vėliau išbraukti iš organizacijos. A. Pupeliutė, sekr.

LOWELL, MASS. — SLA 173 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks rugpjūčio 3 d., 3 valandą po piet, priprastoj vietoj. Visi nariai ir narės malonėkite dalyvauti, nes turime daug svarbių reikalų aptarti. Taipgi užsimokėkite mėnesines mokesčius, kad neliktumet suspenduoti. L. Petkevičius, sekr.

WATERBURY, CONN. — SLA 11 kuopos susirinkimas įvyks rugpjūčio 1 d., 7:30 val. vakare, Vento svetainėje, 103 Green St. Liepos mėnesio susirinkimas neįvyko, nes daug narių buvo išvažiavę atostogų. Todėl visi susirinkime rugpjūčio 1 dieną išlaikyti seimo delegatų raportų.

K. Yenkelionienė, sekr.

LORAIN, OHIO. — SLA 62 kuopos susirinkimas įvyks rugpjūčio 4 dieną, 1:30 valandą po piet, Len-

ky Svetainėje, tai yra priprastoj vietoj. Visi nariai ir narės malonėkite prisibiti, nes yra svarbių reikalų aptarimui. Elzbieta Zinienė, sekr.

SLA KUOPŲ IR APSKRICIŲ PARENGIMAI

SPRINGFIELD, ILL. — SLA 158 kuopa rengia didelį pikniką, kuris įvyks liepos 28 dieną, Fair Grounds. Visi kviečiami į šį pikniką atsilankyti, nes tai bus jau paskutinis musų kuopos pasilinksminimas šią vasarą. Piknikas bus smagus, kaip ir visus musų kuopos smagus piknikai būna. — Koresp.

Pajieškojimas

Pajieškau savo kaimyno bei susiedo Antano Kuprio, kuris paeina iš Suvalkų rėdybos, Metelių parapijos, Metelica kaimo. Mudu sykiu atvažiavom į Ameriką, bet dabar nežinau kur jis randasi. Malonėkite draugas pats atsikrauti ar kas kitas apie jį žinantis man praneškite, nes turiu svarbių reikalų, dėl kurių man reikia su juo susitikti. Rašykite šiuo adresu:

FRANAS RASIMAS,
719 Wood Court,
SOUTH FORK, PA.

MUSŲ PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI

MUSŲ ADVOKATAI

Adv. F. J. Bagočius,

"Koleivio" Name,
253 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Valandos kasdien: 9 iki 7.

Adv. K. P. Gugis,

Chicago, Ill. Kamb. 1431-1434.
Namuose: 3823 So. Halsted St.
Ofisas: 127 No. Dearborn St.
Vakaraais: 6 iki 8:30.

Adv. C. Voketaitis,

50 Court Street,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: TRIangle 5-3622
Tel. EVergreen 8-7179

MUSŲ GYDYTOJAI

Tel. Grovehill 1595

Dr. A. L. Yuska,
Gydytojas ir Chirurgas,
2422 W. Marquette Road,
Corner 67-th St. and
Artesian Ave., Chicago, Ill.

Dr. G. J. Tarulis,
Osteopatas Gydytojas,
7912 So. Halsted Street,
Chicago, Ill.
Valandos: 10-5 ir 7-9.

KNYGA APIE DŽIOVĄ
IR TUBERKULIOZĄ
KAINA 25 CENTAI
Prašė ir parduoda
Dr. Ignatas Stankus,
1210 So. Broad Street,
Philadelphia, Pa.

MUSŲ GRABORIAI

Tel. Stag 2-0783 Notary Public

JOSEPH LEVANDA
(Levandauskas)
UNDERTAKER

337 Union Avenue, Brooklyn, N. Y.

MUSŲ BIZNIERIAI

A. J. KUPSTIS
SLA N A R Y S
Tel. So. Boston 9423

322 W. Broadway, South Boston, Mass.

Benedict J. Schegaus
Real Estate & Insurance
Mortgage Loans
195 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel.: EVergreen 7-1241

John Naghten & Co.
Established 1863
Insurance
1905 Insurance Exchange
Chicago, Illinois

Real Estate & Insurance
Specializuojam: Biznias,
Gyvenimo Namais ir Farmoms
Mandagus ir Greitas Patarnavimas

Svalginančių Gėrimų Krautuvė
JOKUBAS POLANSKIS
45 Christopher Street,
New York, N. Y.

Užsakymai greitai išpildomi
bile valanda.
Valandos: Nuo 8 ryto iki 12 naktį
TELEFONAI:
CHelsea 3-9512 — WAtkins 9-2383

SUSIVENIJIMO NARIAI:

Turėdami bent kokį reikalą su lietuvių profesionalais arba biznieriis, paklauskite jų, kodėl jie gaudami Jūsų paramą, nenori paremti Jūsų organo "Tėvynės" skelbdami joje savo profesijos arba biznio kortelę?

Remkite tuos Profesionalus, Biznieriis ir Specialistus, kurie remia Jūsų Susivienijimą ir jo organą "Tėvynę".

NAUJIENOS

NAUJIENOS pirmas ir didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje.
NAUJIENOS turi savo korespondentus visuose Amerikos miestuose ir kituose pasaulio kraštuose.
NAUJIENOS paduoda vėliausias pasaulines žinias.
NAUJIENOSE rasite neatsitiktinių žinių iš Lietuvos.
NAUJIENŲ prenumerata Amerikoje (be Chicago) kainuoja \$5.00, Chicagoje ir Europoje — \$8.00.

NAUJIENOMS — pinigų siųskite šiuo antraštin:

"NAUJIENOS"

1739 SO. HALSTED STREET
CHICAGO, ILLINOIS